

Dopad vstupu vybrané destinace do Evropské unie na cestovní kancelář

Bakalářská práce

Studijní program: B6208 – Ekonomika a management
Studijní obor: 6208R175 – Ekonomika a management služeb - Cestovní ruch
Autor práce: **Jiří Dědek**
Vedoucí práce: Ing. Jaroslava Syrovátková, Ph.D.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jiří Dědek**
Osobní číslo: **E14000134**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a management služeb - Cestovní ruch**
Název tématu: **Dopad vstupu vybrané destinace do Evropské unie na cestovní kancelář**
Zadávací katedra: **Katedra podnikové ekonomiky a managementu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Stanovení cílů a formulace výzkumných předpokladů.
2. Literární rešerše.
3. Dopad vstupu Chorvatska do Evropské unie z hlediska cestovního ruchu.
4. Charakteristika společnosti CK Nykar.
5. Formulace závěrů a zhodnocení výzkumných předpokladů.

Rozsah grafických prací: dle potřeby dokumentace

Rozsah pracovní zprávy: 30 normostran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

ALATKOVÁ, Monika. Management cestovních kanceláří a agentur. Praha: GRADA Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-3751-5.

BARROWS, Clayton W., Thomas F. POWERS a Dennis E. REYNOLDS. Introduction to Management in the Hospitality Industry. Tenth Edition. Hoboken, New Jersey: Wiley, 2012. ISBN 978-047-039974-3.

GÚČIK, Marian, et al. Manažment cieľového miesta cestovného ruchu. Banská Bystrica: Univerzita Mateja Bela, Ekonomická fakulta, 2012. ISBN 978-80-8141-025-3.

MALDINI, Pero. Croatia and the European Union: changes and development. Burlington, VT: Ashgate Publishing Limited, 2015. ISBN 978-1-4724-3185-1.

PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. Ekonomika turismu: turismus České republiky. 2. aktualiz. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-3748-5.

Databáze článků ProQuest (<http://knihovna.tul.cz/>)

Interní materiály vybraného podniku

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Jaroslava Syrovátková, Ph.D.

Katedra podnikové ekonomiky a managementu

Konzultant bakalářské práce:

Ing. Iveta Honzáková

Ekonomická fakulta

Datum zadání bakalářské práce:

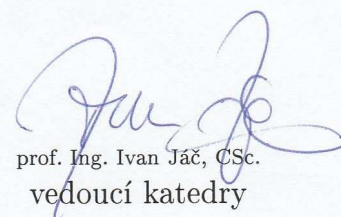
30. října 2016

Termín odevzdání bakalářské práce:

31. května 2018

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
děkan

prof. Ing. Ivan Jáč, CSc.
vedoucí katedry

V Liberci dne 30. října 2016

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum: 20.12.2017

Podpis: Dědek Jiří

Anotace

Bakalářská práce na téma Dopad vstupu vybrané destinace do Evropské unie na cestovní kancelář, je zaměřena na historická a vývojová fakta o Evropské unii, včetně kapitoly o Brexitu. Práce se zabývá vztahem Evropské unie k cestovnímu ruchu, jeho zabezpečení a financování. Dále se teoretická část práce zmiňuje o politických a ekonomických faktorech, které ovlivňují evropský i světový turismus. V bakalářské práci jsou též témata zaměřená na základní charakteristiku cestovní kanceláře. V praktické části se práce obecně zabývá historií, geografii, makroekonomickými údaji a statistickými daty vybrané destinace. Dalším tématem praktické části jsou informace o vybrané cestovní kanceláři působící v destinaci, zvolené pro tuto bakalářskou práci. V závěru této části jsou předložena fakta získaná od majitelů cestovní kanceláře a vnímání změn v podnikání v dané destinaci po vstupu do Evropské unie. Součástí práce je i provedení výzkumného šetření metodou anonymního dotazníku pro klienty cestovní kanceláře a vyhodnocení odpovědí na téma shodné se zadáním bakalářské práce.

Klíčová slova

Brexit, cestovní kancelář, cestovní ruch, Evropská unie, Chorvatská republika, výzkum.

Annotation

Bachelor thesis about the Effect of entering the European Union on the travel agency in selected destination is aimed at historic and development facts of the European Union, including the Brexit chapter. The thesis focusses on history, forms and types of tourism, link between the European Union and tourism, it's security and financing. The theoretical part also mentions political and economic factors which affect European and global tourism. There are also issues focusing on basic characteristics of travel agencies and tourist operators. In the practical part, the thesis covers history, geography, macroeconomic and statistic data of selected destination in general. Another topic of the practical part is the information about selected travel agency operating in particular destination, chosen for this thesis. There is the evidence supplied by the owners of the travel agency and their views about changes in business in selected destination after entering the European Union at the end of this part. Research survey in form of an anonymous questionnaire presented to clients of the travel agency and the response assessment corresponding with the thesis specification forms part of the work too.

Key Words

Brexit, Croatia, European Union, research, tourism, travel agency.

Obsah

Seznam tabulek.....	8
Seznam obrázků.....	9
Seznam zkratek.....	10
Úvod.....	11
1 Teoretická část.....	13
1.1 Evropská unie.....	13
1.2 Historie vzniku Evropské unie.....	13
1.3 Kroky vedoucí ke vzniku Evropské unie.....	14
1.4 Evropská unie ve 21. století.....	15
1.5 Evropská unie a Brexit.....	16
2 Cestovní ruch.....	19
2.1 Cestovní ruch a Evropská unie.....	19
2.2 Schengenský prostor.....	21
2.3 Cestovní kancelář.....	22
3 Praktická část.....	24
3.1 Destinace Chorvatská republika.....	24
3.1.1 Geografické údaje Chorvatské republiky.....	25
3.1.2 Demografické údaje Chorvatské republiky.....	27
3.1.3 Chorvatská města a ostrovy.....	30
3.1.4 Ekonomické údaje Chorvatské republiky v období 2008 až 2016.....	31
3.2 Cestovní ruch v Chorvatské republice.....	37
3.3 Chorvatská republika a vztahy s EU.....	39
4 CK Nykar s. r. o.....	41
4.1 Dotazník.....	43
4.1.1 Charakter dotazníku.....	43
4.1.2 Postup v rámci výzkumného šetření.....	43
4.1.3 Postup realizace.....	43
4.1.4 Výsledná data.....	44
4.1.5 Vyhodnocení dotazníku.....	54
Závěr.....	55
Seznam použité literatury.....	56

Seznam tabulek

Tabulka 1: Nejlidnatnější města Chorvatské republiky30

Tabulka 2: Charakteristika velkých ostrovů v Chorvatské republice30

Seznam obrázků

Obrázek 1: Mapa Chorvatské republiky	26
Obrázek 2: Populace Chorvatské republiky v čase	27
Obrázek 3: Rozdělení obyvatel dle pohlaví.....	28
Obrázek 4: Přehled populace dle věku	28
Obrázek 5: Národnosti žijící na území Chorvatské republiky.....	29
Obrázek 6: Růst HDP	31
Obrázek 7: HDP Chorvatské republiky v bil. USD.....	31
Obrázek 8: HDP Tvorba HDP dle jednotlivých odvětví za rok 2016	32
Obrázek 9: Míra nezaměstnanosti	33
Obrázek 10: Míra inflace do roku 2016.....	33
Obrázek 11: Průměrná mzda v HRK.....	34
Obrázek 12: Veřejný dluh % z HDP	35
Obrázek 13: Celkový počet příjezdů do Chorvatské republiky.....	37
Obrázek 14: Celkový počet příjezdů dle regionu za rok 2016	37
Obrázek 15: Užitá doprava turistů do Chorvatské republiky	38
Obrázek 16: Cesty českých rezidentů do Chorvatské republiky	38
Obrázek 17: Rozložení respondentů podle pohlaví.....	44
Obrázek 18: Rozložení respondentů podle věku	45
Obrázek 19: Rozložení respondentů podle dosaženého vzdělání.....	46
Obrázek 20: Chorvatská republika v Evropské unii.....	46
Obrázek 21: Postoj k členství Chorvatské republiky v Evropské unii	47
Obrázek 22: Přínos pro Chorvatskou republiku jako člena Evropské unie.....	48
Obrázek 23: Přínos pro Evropskou unii, Chorvatské republiky, jako člena EU	48
Obrázek 24: Využití fondů Evropské unie Chorvatskou republikou	49
Obrázek 25: Cestování v Schengenském prostoru	50
Obrázek 26: Ceny v Chorvatské republice	51
Obrázek 27: Euro v Chorvatské republice.....	52
Obrázek 28: Přítomnost klientů CK před a po vstupu Chorvatské republiky do EU.....	53
Obrázek 29: Vnímané změny v CK Nykar s. r. o. jejími klienty	54

Seznam zkratek

AČCKA	Asociace českých cestovních kancelářů a agentur
CIA	<i>(Central Intelligence Agency)</i> Ústřední zpravodajská služba
CK	Cestovní kancelář
EHS	Evropské hospodářské společenství
ERV	Evropská pojišťovna
ES	Evropské společenství
ESUO	Evropské společenství uhlí a oceli
EU	Evropská unie <i>(European Union)</i>
HDP	Hrubý domácí produkt
HNB	Chorvatská národní banka
HRK	Chorvatská kuna
MS	Ministerstvo spravedlnosti České republiky
MZV	Ministerstvo zahraničních věcí České republiky
NATO	<i>(North Atlantic Treaty Organization)</i> Severoatlantická aliance
OBSE	Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě
OSN	Organizace spojených národů
SFRJ	<i>(Socialist Federal Republic of Yugoslavia)</i> Socialistická federativní republika Jugoslávie
SKJ	Svaz komunistů Jugoslávie
UNESCO	Organizace OSN pro vzdělání, vědu a kulturu <i>(United Nations Educational, Scientific and Cultural)</i>
USA	<i>(United States of America)</i> Spojené státy americké
UNWTO	<i>(United Nations World Tourism Organization)</i> Světová organizace cestovního ruchu
WTO	<i>(World Trade Organization)</i> Světová obchodní organizace

Úvod

Touha po objevování žene lidstvo kupředu již celá staletí. Člověk putoval napříč dějinami a nebýt vášně po poznání, neměl by svět dnešní podobu. Vidět, vědět, poznat a zaznamenat bylo cílem všech cestovatelů a objevitelů, kteří se vydávali na cesty a psali tak historii lidské rasy. Od dob Diazových, Columbových, Vespucciových a jiných, prošlo cestování vývojovými stádii a etapami moderní doby a je dnes nazýváno jako cestovní ruch. Netýká se již pouze vyvolených, jak tomu bývalo v dávné historii, ale cestování se stalo neodmyslitelnou součástí životního stylu. Lidé dnes cestují z různých důvodů a cestování se týká všech věkových kategorií, společenských vrstev, tříd s různou ekonomickou úrovní i lidí handicapovaných. Obyvatelé různých zemí a kontinentů navštěvují vzdálené destinace ze stejných důvodů jako dávní cestovatelé. Vidět, vědět a poznat. V dnešní moderní době se však netýká cestování pouze trávení volného času, ale mnozí lidé cestují i z důvodů existenčních, ekonomických, politických, náboženských nebo pracovních.

Cestovní ruch je významné, mnohostranné odvětví národních ekonomik a je úzce spjato s mnohými obory, které s cestováním souvisí. Jsou to například odvětví dopravy, gastronomie, hotelnictví, lázeňství, kultury a sportu. Můžeme ho charakterizovat jako mnohostranný, společenský a ekonomický jev s vysokým multiplikačním efektem, neboť vytváří pracovní místa a podnikatelské příležitosti v mnoha oborech lidské činnosti. Cestovní ruch nabízí pracovní příležitosti kvalifikovaným profesím, ale i pracovní místa, pro která není kvalifikace nutná. Je tedy nutné chápat cestovní ruch nejen jako oblast potřeby a spotřeby lidí, ale také jako oblast, která přináší společnosti značnou přidanou hodnotu, a nemálo se podílí na makroekonomických, peněžních a měnových vztazích. Pro silné světové ekonomiky je nedílnou součástí hospodářství a díky strukturálním změnám v zemích střední a jihovýchodní Evropy, oživuje a rozvíjí hospodářství, je zdrojem pracovních příležitostí a deviz. Stejně je tomu tak i v rozvojových zemích.

Cílem této práce je pohlédnout na cestovní ruch, jako na fenomén, který sahá až ke kořenům lidské civilizace. Část bakalářské práce je věnována vzniku a rozvoji Evropské unie, neboť toto téma má přímou vazbu na vývoj cestovního ruchu v evropském prostoru a v mezinárodním turismu.

Zvláštní pozornost je věnována jedné z členských zemí Evropské unie, které se tato bakalářská práce především týká a tou je Chorvatská republika. Politická historie, hospodářství, geografie, kulturně-historické památky, příroda a náboženství jsou popisovány v kapitole o této destinaci. Dále je zde zmínka o souvislostech s důrazem na změny, které vnesl do turismu Chorvatské republiky vstup do Evropské unie.

V praktické části tato práce prezentuje vybranou, konkrétní českou cestovní kancelář, která se zabývá více než dvě desetiletí organizací cestováního ruchu do Chorvatské republiky, a která z hlediska vlastních zkušeností s podnikáním v cestovním ruchu v Chorvatské republice, sehrála významnou roli při psaní této práce, a to ve smyslu poskytnutí cenných informací a poznatků. Tyto informace doplňuje i realizace výzkumného šetření na základě kvantitativně orientovaného výzkumu. Odpovědi byly získány od klientů této cestovní kanceláře v letní sezóně 2016.

Závěr bakalářské práce shrnuje všechny kapitoly.

1 Teoretická část

Teoretická část bakalářské práce je zaměřena na stručná fakta o Evropské unii a jejím vlivu na evropský region. Částečně pojednává o její historii a vývoji až do současné doby. Nedílnou součástí teoretické části tvoří informace o Evropské unii a jejím vztahu k cestovnímu ruchu, dále pak definuje pojem cestovní ruch a stručnou charakteristiku cestovní kanceláře, která s cestovním ruchem úzce souvisí.

1.1 Evropská unie

Evropská unie – politická a ekonomická unie do roku 2016 byla tvořena 28 evropskými státy s 507,7 miliony obyvatel. Její vznik se datuje od roku 1993 na základě Smlouvy o Evropské unii a je nástupkyní Evropského společenství. Je to proces vedoucí k úzkému svazku evropských národů, evropská integrace jejíž základním kamenem je politické, ekonomické a zákonodárné sbližování, vedoucí k přesunu vybraných kompetencí členů Evropské unie na společné instituce (Zlý, 2004).

1.2 Historie vzniku Evropské unie

Uplynulo více jak 100 let od časů Victora Hugo, vizionáře a filozofa s humanistickými ideály, který snil o Spojených státech evropských, a který již v roce 1849 pronesl slova: *„Jednou přijde den, kdy se všechny národy tohoto kontinentu spojí ve vyšší celek a vytvoří evropské bratrství, aniž by ztratily své individuální přednosti nebo svou slavnou individualitu. Jednoho dne už budou jen bojiště mysli – otevřené tržiště myšlenek. Jednoho dne budou kulky a bomby nahrazeny volebními lístky“* (Dočkal et al., 2005).

Války, které pustošily Evropu ve středověku, novověku i v první polovině dvacátého století však velmi otráslly těmito představami a idea jednotné Evropy jako reálného politického cíle, ustoupila do pozadí. Po skončení II. světové války, která otrásla celou Evropou a pošlapala lidská práva v celém rozsahu, se začala rodit nová naděje. Trvalý mír, konec soupeření, nenávisti mezi národy a vytvoření nového řádu, založeného na společných zájmech, právních smlouvách a rovnosti všech států, byl cíl, kterého se chopilo několik výjimečných osobností. Odvážných státníků, kteří vynaložili svou energii a motivaci k přesvědčení svých

národů, aby vstoupily do nové éry v Evropě. Zakladateli Evropské unie byly osobnosti sdílející tentýž ideál: Konrad Adenauer, Joseph Bech, Johan Beyen, Winston Churchill, Alice de Gasperi, Walter Hallstein, Sicco Mansholt, Jean Monnet, Robert Schuman, Paul-Henri Spaak, Altiero Spinelli (Fontaine, 2014).

1.3 Kroky vedoucí ke vzniku Evropské unie

V roce 1947 francouzský politik, diplomat a ekonom Jean Omer Marie Gabriel Monnet vytvořil „Monnetův plán“, který navrhoval strategický postup pro poválečnou obnovu Francie, jejíž klíčovou prioritou bylo získání kontroly nad produkcí uhlí a oceli v Německu. Na tuto myšlenku navazoval francouzský ministr zahraničí Robert Schuman a 9. května 1950 navrhl vytvoření Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO) (Fontaine, 2014).

Smyslem tohoto návrhu bylo umístění německého a francouzského uhelného a ocelářského sektoru pod kontrolu nadnárodní autority. Uhelný a ocelářský sektor tvořil základ industriální ekonomiky a byl významný pro armádu a průmyslovou sílu. Z tohoto hlediska byl tento návrh považován za velmi odvážný a radikální, ale Schuman ho zdůvodňoval jako věcnou pojistku francouzsko-německých vztahů a prevenci eventuálních válečných konfliktů. „Vysoký úřad“, tak se jmenoval společný orgán, který měl řídit produkci uhlí a oceli v zemích, které do nedávna byly ve válečném stavu. Z uhlí a oceli se tak staly symboly usmíření a míru. Ke vzniku ESUO vedlo několik faktorů. Předně nalézt systém zabráňující opětovné militarizaci poraženého fašistického Německa, systém, který v poválečné Evropě nastolí demokracii a znemožní návrat nacismu v jakékoliv jeho podobě, systém pro obnovu poválečných ekonomik, jehož nástrojem měla být úzká spolupráce západoevropských států.

Tlaky ze strany Spojených států amerických a podpora při sjednocení západní Evropy, sehrály důležitou roli, neboť Spojené státy americké sjednocení západoevropských států považovaly za efektivní protisílu vůči „východnímu bloku“, vedeného Sovětským svazem (Zlý, 2004).

Vývoj Evropské unie provázelo několik politických smluv, které vstoupily v platnost v letech 1952 až 2009. Jedná se o smlouvy: Evropské společenství uhlí a oceli, Římské

smlouvy, Maastrichtská smlouva, Amstrdamská smlouva, smlouva z Nice, smlouva o Ústavě pro Evropu a smlouva Lisabonská.

1.4 Evropská unie ve 21. století

Evropskou unii tvoří 28 evropských států. Strukturálně neodpovídá žádné tradiční kategorii (konfederace či federální stát). Evropská unie je unikátní společenství s cca šedesátiletou historií, které se neustále vyvíjí. Smlouvy, ať primárních předpisů či sekundárních právních předpisů mají přímý dopad na život občanů Evropské unie.

O politice Evropské unie a předpisech rozhodují:

Evropská rada – nejvyšší politický orgán Evropské unie, ve kterém zasedají zástupci vlád členských zemí čtyřikrát ročně v Bruselu. Úkolem Evropské rady je stanovení cílů Evropské unie a určování způsobu, jak jich dosáhnout. Řeší naléhavé mezinárodní problémy v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky. Evropská rada podepisuje mezinárodní dohody a nese odpovědnost za přijímání rozpočtu EU.

Evropský parlament – volený orgán zastupující občany, dohlíží nad činnostmi Evropské unie. Plenární zasedání se konají jednou za měsíc obvykle ve Štrasburku a ostatní zasedání v Bruselu. Generální sekretariát sídlí v Lucembursku a Bruselu. Parlament se podílí na tvorbě legislativ Evropské unie, a to dvěma způsoby:

1. Prostřednictvím spolurozhodování.
2. Postupem souhlasu.

Nese rovněž odpovědnost za přijímání rozpočtu EU. Má právo rozpočet zamítnout, a díky rozpočtovým pravomocem ovlivňuje tvorbu politik EU. Je orgánem, který vykonává kontrolu nad Unií a Evropskou komisí. Evropskou komisi může parlament kdykoliv rozpustit, pokud přijme návrh na vyslovení nedůvěry, a to s 2/3 většinou.

Evropská komise – klíčový orgán Evropské unie s výsadním právem vypracovávat návrhy nových právních předpisů Evropské unie. Komise se zodpovídá parlamentu, je nezávislá, pracuje ve společném zájmu a nesmí přijímat pokyny žádné vlády členského státu

Při neuplatňování nařízení a směrnic může podat žalobu na stranu, která neplní své povinnosti v souladu s právem Evropské unie (Gúčik, 2011).

Soudní dvůr – sídlí v Lucembursku, zajišťuje dodržování právních předpisů Evropské unie a správný výklad smluv.

Evropská centrální banka – sídlí ve Frankfurtu nad Mohanem, odpovídá za správu eura a měnovou politiku Evropské unie. Udržuje cenovou stabilitu a dohlíží nad bankami v eurozóně.

Účetní dvůr – sídlí v Lucemburku, kontroluje všechny příjmy a výdaje EU a dohlíží nad správou rozpočtu Evropské unie.

Evropský hospodářský a sociální výbor – konzultant pro Radu a Komisi EU v řadě oblastí. Výbor zastupuje různé hospodářské a sociální zájmové skupiny (tzv. organizovanou občanskou společnost).

Výbor regionů – konzultant pro Radu a Komisi EU v otázkách regionálních zájmů.

Evropská investiční banka – sídlí v Lucemburku, pomáhá formou půjček a záruk slabším regionům Evropské unie, pomáhá zvýšit konkurenceschopnost podniků (Fontaine, 2014).

1.5 Evropská unie a Brexit

V případě Velké Británie byly vztahy mezi Evropskou unií a tímto ostrovním státem od prvopočátku vstupu Velké Británie do Evropské unie nestandardní. Mentalita Britů je poněkud odlišná od myšlení zbytku Evropy, což je způsobeno historicky koloniální minulostí Velké Británie, která jako velmi silný stát může existovat zcela samostatně. Z toho důvodu nevstoupila Velká Británie do Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO) již od začátku jeho vzniku. Mezi hlavní důvody nevstoupení do ESUO patřily obavy z nadnárodních pravomocí, a navíc chtěla Velká Británie udržovat specifické vztahy s USA a Britským společenstvím národů (Commonwealth). Paradoxně již v roce 1961 zaslal tehdejší premiér vlády Harold Macmillan první přihlášku do Bruselu. Byla odstartována přístupová jednání, která nebyla naplněna, a navíc se v roce 1963 ohradila proti vstupu

Velké Británie Francie, která vetovala i další přihlášku Velké Británie v roce 1967, neboť zde sehrála hlavní roli historicky daná rivalita mezi těmito státy. Až v roce 1969, kdy odešel z francouzské politiky hlavní oponent Charles de Gaulle, dostala Velká Británie další šanci. V roce 1973 se stala právoplatným členem ES. Již v roce 1974 přehodnotila tehdejší vláda Velké Británie, v čele s premiérem Haroldem Wilsonem své členství v ES. Na rok 1975 vyhlásila britská vláda referendum, ve kterém měli Britové hlasovat o svém členství v ES. Hlavním důvodem byly vysoké finanční příspěvky do společného rozpočtu ES. Občané Velké Británie se tehdy z 66 % rozhodli setrvat v ES. Rok 1984 přinesl změnu. Tehdejší premiérka Margaret Thatcherová na summitu ve Fontainebleau požádala o snížení britského příspěvku do společného rozpočtu. Dalšími britskými výjimkami tzv. OPT-OUTY z práva EU byly: zachování britské měny, nevstoupení do Schengenského prostoru, výjimky ve vízové, azylové a přistěhovalecké politice. Velká Británie není signatářem Evropské charty lidských práv a svobod.

Brexit je slovo, které přeříkala v poslední době celá Evropa, a které znamená odchod Velké Británie z Evropské unie. Na základě nespokojenosti s politikou Evropské unie se vláda Velké Británie rozhodla ukončit své členství v Evropské unii a vyhlásila referendum, o setrvání Velké Británie v EU. Premiér David Cameron navrhl Evropské unii reformu vztahu směrem k Velké Británii a přednesl požadavky, které měly zajistit pro Velkou Británii výjimky v oblastech ekonomiky, konkurenceschopnosti, suverenity a volného pohybu osob. Lídři zemí Evropské unie zvážili tyto skutečnosti a byl dohodnut konsenzus s tím, že premiér Cameron bude ve Velké Británii dále podporovat setrvání Velké Británie v EU. Tyto změny měly začít platit, pokud Britové v referendu vyhlášeném na 23. července 2016 rozhodnou o setrvání Velké Británie jako člena Evropské unie. Z oficiálních zdrojů nebylo ještě pár dní před referendem jasné, jak hlasování skončí. Průzkumy nenasvědčovaly, že by Velká Británie opravdu z EU vystoupila. Opak byl pravdou. Po 43 letech členství Velké Británie v EU se Britové rozhodli, že chtějí z Evropské unie vystoupit. Do hry vstoupil článek 50 Lisabonské smlouvy, který vznikl pro případ, že by některá z členských zemí chtěla opustit Evropskou unii. Nikdo nečekal, že kdy nastane taková situace. Článek 50 obsahuje pět kroků, které musí být splněny pro vystoupení dané země.

Odchod Velké Británie z Evropské unie bude trvat několik let a Evropská unie přijde o významného člena.

A co znamená být Evropským občanem? Mít právo cestovat, pracovat a žít kdekoli v Evropské unii, nebýt jen pracovníkem nebo spotřebitelem, ale mít i politická práva (Bednárová et al., 2016).

2 Cestovní ruch

Definovat cestovní ruch je velmi složité pro jeho mnohooborovost a průřezovost z hlediska teorie i praxe. Je to společensko-ekonomický jev, který zasahuje i do mimoekonomických oblastí společnosti. Cestovní ruch patří neodmyslitelně k dnešní moderní době a stal se fenoménem, který každoročně umožňuje lidem masově navštěvovat místa v různých částech naší planety. Cestovní ruch přináší ekonomice země jistý přínos, ale také přínos sociální, a to ve smyslu vývoje společnosti, porozumění mezi národy, kulturního vzdělání atd. Je důležitou oblastí v podnikání, rozvoje regionů a ekonomiky ať národní či světové. Vědních oborů, které úzce souvisejí s cestovním ruchem je velká řada. Vedle ekonomie, geografie, ekologie, sociologie, psychologie sem patří například i hydrologie, epidemiologie, hygiena, ale i doprava, obchod, kultura, stavebnictví, finance, právo a další (Gúčík, 2010).

Jak tedy správně definovat cestovní ruch?

Bývá definován různě a záleží na autorovi z jakého hlediska cestovní ruch definuje. Mnozí autoři definují cestovní ruch odlišně, neboť se jedná o složitý jev a žádný ze způsobů není zcela vyčerpávající. Palatková definuje cestovní ruch takto (2014, s. 12): *„Činnost osoby cestující na přechodnou dobu do místa mimo její běžné životní prostředí, a to na dobu kratší, než je stanoveno, přičemž hlavní účel její cesty je jiný než vykonávání výdělečné činnosti v navštíveném místě.“*

2.1 Cestovní ruch a Evropská unie

Při vzniku EHS nehrál cestovní ruch významnou roli a zakládající smlouva EHS neobsahovala právní podklad pro politiku cestovního ruchu, pouze Římské smlouvy se částečně zmiňovaly o tomto odvětví. 20. července v roce 1965 byl vydán dokument, tzv. Doporučení Evropské rady, který byl důvodem k analýze kladů a záporů cestovního ruchu. Na základě výsledků této analýzy rozhodlo Evropské společenství věnovat více pozornosti cestovnímu ruchu, a zvláště ochraně životního prostředí. Cestovní ruch přestal být vnímán nejen jako součást ekonomické činnosti, ale stal se i oblastí kulturně-poznávací lidské aktivity. Politika cestovního ruchu v Evropské unii se začala rozvíjet na základě

dokumentu Evropské komise z roku 1982, který byl přeložen Evropské radě a obsahoval šest hlavních cílů:

- Širší časové rozložení turistické sezóny.
- Ochrana architektonických památek.
- Rozvoj cestovního ruchu v méně rozvinutých oblastech.
- Podpora sociální turistiky.
- Podpora kulturního cestovního ruchu.
- Podpora venkovského cestovního ruchu (Novacká, 2011).

V roce 1988 byl Evropskou radou vyhlášen rok 1990 jako Evropský rok cestovního ruchu. Byla to reakce na skutečnosti, které souvisely se zvýšeným významem cestovního ruchu v evropské ekonomice v oblasti zaměstnanosti, a naopak, klesající tendence v mezinárodních příjezdech turistů do Evropy. Hlavními cíli Evropského roku bylo zdůraznění integrační role cestovního ruchu v rozvoji Evropy a zdůraznění ekonomického a společenského významu cestovního ruchu. Dalším krokem Evropské unie byl Akční plán na roky 1993 až 1995, jehož hlavní úkolem bylo zdůraznit integrační úlohu cestovního ruchu v nové Evropě a prezentace Evropy jako celku na světovém trhu. Tématy Akčního plánu bylo řešení problémů v cestovním ruchu, například ochrana životního prostředí, koordinace cestovního ruchu a propagace různých typů cestování. Myšlenky Evropské unie na podporu cestovního ruchu obsahovala tzv. Zelená kniha Komise, která popisovala činnosti, jejichž realizace platí dodnes, jakožto i nástroje k této realizaci používané. Na základě Zelené knihy Komise byl vypracován první víceletý program Philoxenia, který měl podpořit cestovní ruch, řešit nedostatky a problémy ve spolupráci s národními, regionálními i místními orgány. Tento program však nebyl přijat. Po teroristických útocích v USA 11. září 2001 se v oblasti cestovního ruchu objevily velmi závažné faktory, které ovlivnily vývoj cestovního ruchu. Bylo evidentní, jak důležitou roli hraje mír a bezpečnost. Zpráva Evropské komise reagovala na vzniklou situaci propagací Evropy jako bezpečné zóny. Bezpečnost cestujících se stala primární záležitostí. První Evropské fórum cestovního ruchu se konalo v roce 2002 v Bruselu a stalo se každoroční akcí. Tohoto fóra se vždy účastní zástupci průmyslu cestovního ruchu, evropských institucí a vlád členských zemí. Dalším krokem v oblasti cestovního ruchu se stala evropská Agenda 21 pro cestovní ruch. Tento dokument pro trvale udržitelný a konkurenceschopný evropský cestovní ruch byl přijat v roce 2007 Evropskou komisí.

Hlavním cílem tohoto dokumentu bylo zajištění součinnosti zúčastněných stran, konkurenceschopnost a flexibilita v globálních trendech. Lisabonská smlouva vymezila cestovnímu ruchu vlastní pozici a cestovní ruch byl zařazen do samostatné hlavy XXII Cestovní ruch. Tím vznikla pravomoc Evropské unie vykonávat činnosti na podporu a koordinaci cestovního ruchu v členských státech EU. Rok 2010 přinesl dokument pod názvem Evropa, jako přední světová destinace cestovního ruchu. Cílem bylo podpořit konkurenceschopnost Evropské unie jako světové destinace a podpořit destinace, které ovlivňují trhy členských a asociovaných zemí Evropské unie. Dnes se zabývají cestovním ruchem dvě instituce Evropské unie.

- Evropský parlament – výbor pro dopravu a cestovní ruch.
- Evropská komise – generální ředitelství, které řeší problémy v této oblasti na evropské úrovni.

Pro rozvoj a kvalitu cestovního ruchu v Evropské unii je důležitý koordinovaný přístup, což je dnes pro Evropskou unii v oblasti cestovního ruchu to nejdůležitější.

Financování cestovního ruchu v Evropské unii má interdisciplinární charakter. Cestovní ruch čerpá finanční prostředky z více fondů Evropské unie. Jedná se o strukturální a investiční fondy z rozpočtu Evropské unie (Houška et al., 2016).

2.2 Schengenský prostor

Roku 1985 prostřednictvím mezinárodní smlouvy byla státy Francií, Německem, Belgií, Nizozemskem a Lucemburskem přijata Schengenská dohoda, která byla pojmenována dle místa jejího podepsání v malém příhraničním městě v Lucembursku. Smyslem této dohody bylo uvolnění pohybu zboží a služeb, snížení kontrol osob na společných hranicích bez ohledu na státní příslušnost, sjednotit systém kontroly na hranicích se státy, které nejsou členy Evropské unie a řešení otázek společné vízové politiky. V roce 1990 byla podepsána druhá Schengenská dohoda (Schengenská prováděcí úmluva), jejíž platnost započala v roce 1995. Tyto dvě dohody označujeme jako Schengenské *acquis*. Vlády zúčastněné na Schengenské dohodě tak vytvořily prostor nazývaný jako „Schengenský“. Schengenská dohoda je zahrnuta do smluv o Evropské unii. Prostor se časem rozšířil a cestování

po Evropské unii se stalo jednodušší. V roce 2013 akceptovaly pravidla Schengenu všechny státy Evropské unie. Pravidla byla prováděna ve všech zemích EU, kromě Bulharska, Chorvatské republiky, Irska, Kypru, Rumunska a Velké Británie. Přesto, že Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko nejsou členy EU patří také do Schengenského prostoru (Machtlová, 2017).

2.3 Cestovní kancelář

Cestovní kancelář je koncesovaná živnost, kdy cestovní smlouva je uzavřena jejím jménem. Předmětem činnosti je organizovat, nabízet a prodávat zájezdy, jednotlivé služby cestovního ruchu, kombinace služeb cestovního ruchu a prodej věcí, které mají souvislost s cestovním ruchem (vstupenky, mapy, plány, průvodce, upomínkové předměty atd.). Povinností cestovní kanceláře je uzavření povinného pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře dle zákona číslo 159/1999 Sb., které slouží k ochraně klienta (Palatková, 2013).

Týká se především:

- repatriace (návratu) klienta z místa pobytu v destinaci do státu, ze kterého vyjel, a to jen v případě, pokud je doprava součástí zájezdu,
- vrácení zaplacené zálohy nebo ceny zájezdu, pokud se zájezd neuskuteční,
- náhrady v rozdílu v ceně v případě, že se zájezd konal jen z části.

Cestovní kanceláře dělíme dle poskytovaných služeb na základní a specializované. Oba tyto typy se však mohou prolínat v zájmu spolupráce při prodeji zájezdů.

- Základní cestovní kanceláře poskytují služby v plném rozsahu, za předpokladu dostatečného pracovního aparátu a materiálního vybavení.
- Specializované cestovní kanceláře, jejichž objem tvoří určitý druh a rozsah služeb pro konkrétní klientelu. Cílem je vyšší kvalita užšího okruhu služeb.

Z hlediska velikosti dané počtem klientů a obratem dělíme cestovní kanceláře na:

- velké – více než 50 zaměstnanců (základní cestovní kancelář),
- střední – 5 až 50 zaměstnanců,

- malé – do 5 zaměstnanců (specializované cestovní kanceláře).

Dále dělíme cestovní kanceláře z hlediska formy vlastnictví, úlohy na trhu, vztahu k účastníkovi cestovního ruchu a z hlediska organizační formy (Indrová, 2009).

3 Praktická část

Praktická část obsahuje obecné informace o zvolené destinaci, o CK Nykar s. r. o. a vyzkumné šetření včetně dotazníku.

3.1 Destinace Chorvatská republika

Cílové místo (destinace) je vymezeným prostorem, který je v centru zájmu určité skupiny osob. V cestovním ruchu jde o místo, kde subjekty zainteresované na rozvoji cestovního ruchu poskytují návštěvníkovi produkt cestovního ruchu tedy: ubytovací služby, stravovací služby, poznávací služby a jiné. Destinace je částečně daná, a to přírodními zdroji a z části je tvořena člověkem (kulturně-historické památky), organizované akce, sportovní a kulturní vyžití. Chorvatská republika díky vhodné kombinaci těchto dvou faktorů je právě ideálním cílovým místem (Gúčik. 2012).

Po druhé světové válce se stala Chorvatská republika součástí Jugoslávie (SFRJ). Chorvatská republika byla druhou nejrozvinutější jugoslávskou republikou, tou první bylo Slovinsko. Díky vysoké úrovni přispívala v rámci tzv. „fondu pro nerozvinuté republiky“ SFRJ na řadu oblastí, jakými byly Kosovo, Makedonie, Bosna a Hercegovina. Chorvatská republika zastávala antiunitaristické koncepce, a byla příznivcem větší míry samostatnosti jednotlivých republik. Níže jsou uvedené historické události v Chorvatské republice, které ovlivnily její vývoj a pozici v dnešní Evropě (Hamarnehová, 2008).

V roce 1967 chorvatské instituce s Maticí chorvatskou, vydaly Deklaraci s výzvou o postavení chorvatského jazyka, čímž napadly koncept bratrství a jednoty SFRJ. V letech 1971 až 1972, (které jsou nazývány jako Chorvatské jaro) stoupenci jazykové nezávislosti získali převahu a došlo i k ekonomické reformě. Chorvaté mohli cestovat a pracovat v zemích západní Evropy, což způsobilo jejich odliv ze země. S tímto odlivem rostly obavy z obsazení Chorvatské republiky srbskou menšinou. Dalším problémem pak bylo přerozdělování devíz, tedy peněz získaných od turistů převážně z chorvatského území, z pobřeží Jadranu. V 80. letech minulého století se problémy stupňovaly a rostl rozpor mezi srbským a chorvatským vnímáním samotné podstaty jednotného státu. Chorvaté odmítali centralistické představy Srbů, což vedlo jak k politické, tak i k ekonomické krizi, jejímž

důsledkem byla inflace a nezaměstnanost. Vrcholem byl nástup Slobodana Miloševiče a jeho nacionalisticky orientované rétoriky zaměřené na Chorvatskou republiku. Vměšování Srbska do vnitřních záležitostí k dobrým vztahům rovněž nepřispívalo. Rozklad monopolu komunistické strany vyvrcholil odchodem slovinské a chorvatské delegace ze sálu, ve kterém se konal kongres SKJ. Manifestace Chorvatské republiky vedla k nevoli chorvatských Srbů, kteří byli navíc definováni na chorvatském území jako menšina. Tyto události vyústily k vyhlášení nezávislosti Chorvatské republiky, a vedly k válečnému konfliktu za chorvatskou nezávislost. Mezinárodně byla uznána nezávislost Chorvatské republiky v roce 1992. Z války, která trvala od roku 1991 až do roku 1995 vyšla tato země jako vítěz. Po válce se stala parlamentní demokracií v čele s prezidentem a dalšími vládními organizacemi, předsedou vlády, Radou ministrů a jednokomorovým parlamentem. Jejím hlavním městem se stalo město Záhřeb (Perenčević, 2007).

Členství Chorvatské republiky v EU odstartoval podpis stabilizační a asociační dohody v roce 2001, která zformalizovala vzájemné vztahy mezi oběma entitami. Oficiálně země požádala o vstup do Evropské unie v roce 2003¹. V roce 2005 Mezinárodní trestní tribunál pro bývalou Jugoslávii potvrdil zahájení úzké spolupráce s Chorvatskou republikou, vyšetření válečných zločinů v oblasti a začala oficiální vyjednávání o vstupu do Evropské unie. Jednání však komplikovaly zejména pohraniční spory se Slovinskem.

3.1.1 Geografické údaje Chorvatské republiky

Chorvatská republika (Republika Hrvatska) je parlamentní republikou. Území této země se nachází mezi střední a jižní Evropou. Převážná část území leží v kontinentálním podnebí, menší pak ve středozemním podnebí. Pokrývá východní pobřeží Jaderského moře a ve své severní části zasahuje do vnitrozemí, od předhůří Alp po Panonské nížiny k břehům Dunaje a Drávy. Na svých hranicích sousedí se Slovinskem, Maďarskem, Srbskem, Bosnou a Hercegovinou a Černou Horou. Velkou část chorvatského území tvoří přes 85 ostrovů, z čehož je 47 ostrovů obydlených. Mezi nejznámější, největší a nejnavštěvovanější ostrovy patří ostrovy Cres, Krk, Pak, Hvar, Korčula, Brač, Mljet, Ugljan, Dugi otok, Vis, Rap,

¹ Od roku 1992 je členem OBSE a rovněž členem OSN. Členem Rady Evropy od roku 1996, WTO od roku 2000, členem NATO od roku 2009 a členem Evropské unie od roku 2013.

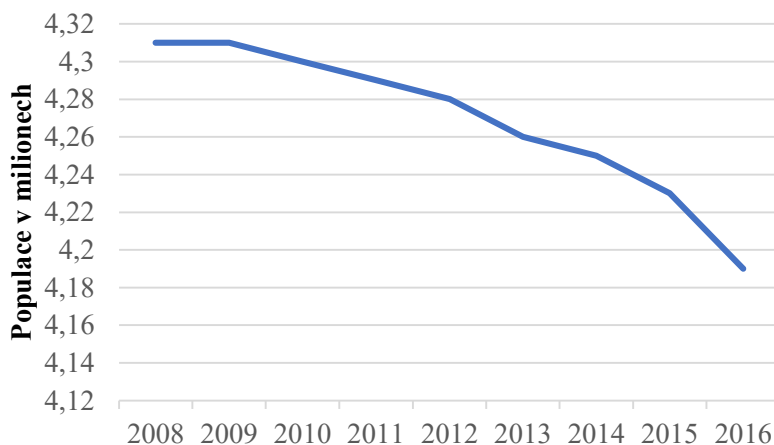
souostroví Kornati, ostravy Pakleni a Brijunské ostrovy. Nejvyšší horou státu je Dinara měřící 1831 m n. m. Celková rozloha (pevnina, ostrovy, mořské teritorium) činí 87 609 km², z toho 56 542 km² pevnina a 31 067 km² teritoriální moře. Celková délka chorvatského pobřeží je 5 835 km, z toho 1 777 km tvoří pevnina a 4 958 km ostrovy. Pláže jsou převážně kamenité, moře je však známo jako jedno z nejčistších a nejslanějších. Na pobřeží se nachází 33 pláží a 15 přístavů, které jsou majiteli modrých vlajek symbolizujících čistotu moře a pobřeží. Přírodní poklady mimo jiné tvoří v Chorvatské republice i 8 Národních parků a mnoho přírodních rezervací, například Plitvice, Brijuni, Rinjak, Paklenica a jiné (CIA, 2017).

Obrázek 1: Mapa Chorvatské republiky
Zdroj: Maps of World, 2017.

3.1.2 Demografické údaje Chorvatské republiky

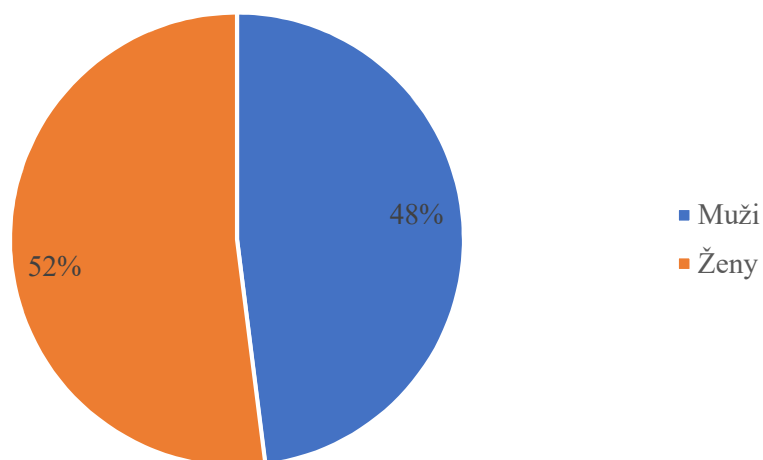
Dle sčítání lidu v roce 2017 žije v Chorvatské republice přibližně rezidentně 4 300 000 obyvatel, z toho 98 % gramotných, (hustota na km² činí cca 80 obyvatel). Demografické trendy jsou dlouhodobě negativní viz obrázek 2.

Obrázek 2: *Populace Chorvatské republiky v čase*
Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (CIA, 2017).

Země zaznamenává dlouhodobý odliv obyvatelstva, například v roce 2013 se tento pohyb rovnal 2,5 promile ročně. Každoročně klesá z důvodu negativního přírůstku obyvatelstva populace o cca 10 000 lidí.

Obrázek 3 znázorňuje procentuální rozdělení chorvatské populace dle pohlaví.

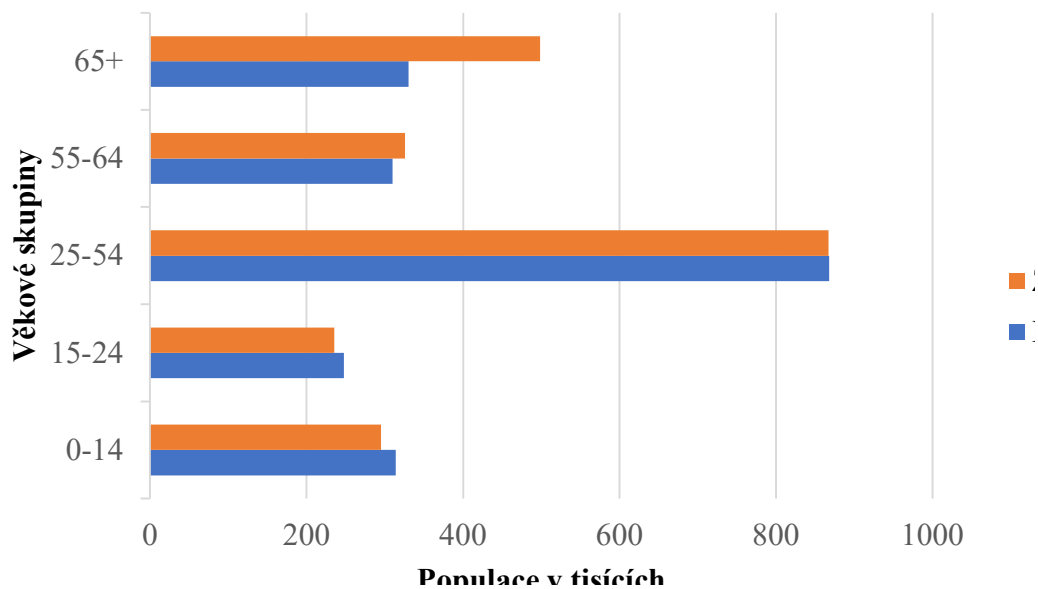

Obrázek 3: Rozdělení obyvatel dle pohlaví

Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (CIA, 2017).

Dle nejaktuálnějších statistik, žije v Chorvatské republice dle obrázku 3, přibližně o 4 % více žen než mužů.

Obrázek 4 znázorňuje rozdělení populace dle věkových skupin.

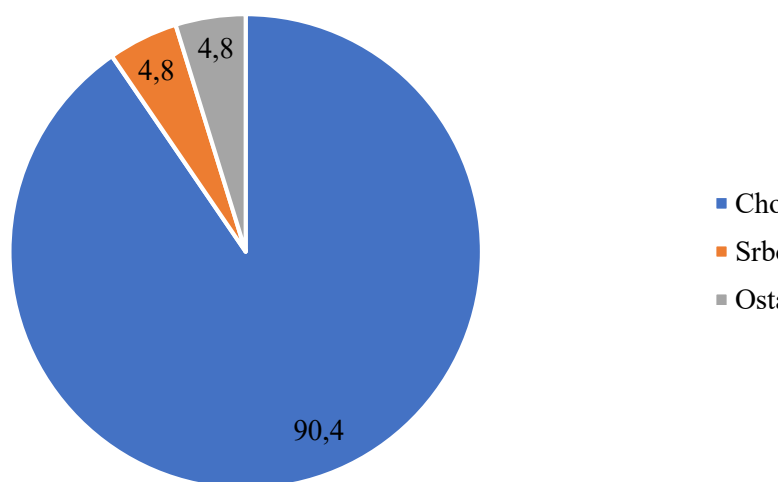

Obrázek 4: Přehled populace dle věku

Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (CIA, 2017).

Z obrázku 4 je evidentní, že největší počet žen a mužů tvoří skupina ve věku 25 až 54 let, a že se ženy dožívají vyššího věku než muži.

Chorvatská republika má jednu z největších diaspor na světě. Kromě západní Evropy žijí Chorvaté v USA, Kanadě, Jižní Americe a Austrálii. Zde našlo nový domov 4 000 000 osob chorvatského původu. V západní Evropě žije asi 1 000 000 Chorvatů. V Chorvatské republice žijí národnostní menšiny. Hlavní skupinu obyvatel tvoří Chorvaté, další větší skupinou jsou Srbové a ostatní etnické skupiny tvoří: Bosňáci (0,9 %), Italové (0,8 %), Maďaři (0,6 %), Slovinci (0,6 %), Albánci (0,7 %), Češi (0,6 %) a Romové (0,6 %) viz obrázek 5 (MZV, 2017).

Obrázek 5: Národnosti žijící na území Chorvatské republiky
Zdroj: vlastní zpracování, na základě z (CIA, 2017).

Náboženství kopíruje etnické složení, dělí se na římskokatolické (86,28 %), pravoslavné (4,44 %) a islám (1,47 %). Bez vyznání a ateisté pak tvoří 3,81 %.

Chorvatská republika se od roku 1992 dělí na župy, kterých je 20, dále pak na 430 opčin (celky s nižší územní administrativou), 6 694 obcí, z toho 6 489 vesnického charakteru. V Chorvatské republice se nachází 21 měst z nichž město Záhřeb je hlavním městem s cca 800 000 obyvateli. Úředním jazykem je chorvatština, národní měnou je Chorvatská kuna (HRK), která byla zavedena 30. května 1994 na Den chorvatské státnosti. Jedna chorvatská kuna se dělí na 100 lipa (MZV, 2017).

3.1.3 Chorvatská města a ostrovy

V tabulce 1 jsou uvedena velká města Chorvatské republiky s počtem obyvatel.

Tabulka 1: Nejlidnatnější města Chorvatské republiky

Město	Záhřeb	Split	Rijeka	Osijek	Zadar	Velika Gorica	Slavonski Brod	Pula	Karlovac
Počet obyvatel	800 000	178 000	128 000	108 000	75 000	63 000	59 000	57 000	55 000

Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (MZV, 2017).

Chorvatská města jsou proslulá svými památkami, z nichž jsou některé zapsány do seznamu UNESCO. Například historická část města Dubrovník, Eufraziova bazilika z 6. století v Poreči, Chrám svaté Eufemie v Roviniji, římský amfiteátr v Pule, frankpanský hrad ze 14. století ve městě Krk, kostel svatého Donáta v Zadaru a v neposlední řadě Diokleciánův palác ve Splitu. Hlavní město Záhřeb, kromě politického významu, je i centrem před renesančního a naivního umění s kulturně-historickými památkami, muzei a galeriemi.

Jen málo zemí na světě se může pochlubit tak velkým množstvím ostrovů a ostrůvků, jako Chorvatská republika. Dle oblasti je můžeme rozdělit na: Jihodalmatské, Středomaltské, Severodalmatské, Kvarnerské a Západoistrijské. Největšími ostrovy jsou Krk a Cres. Údaje o dalších velkých ostrovech jsou shrnuty v tabulce 2.

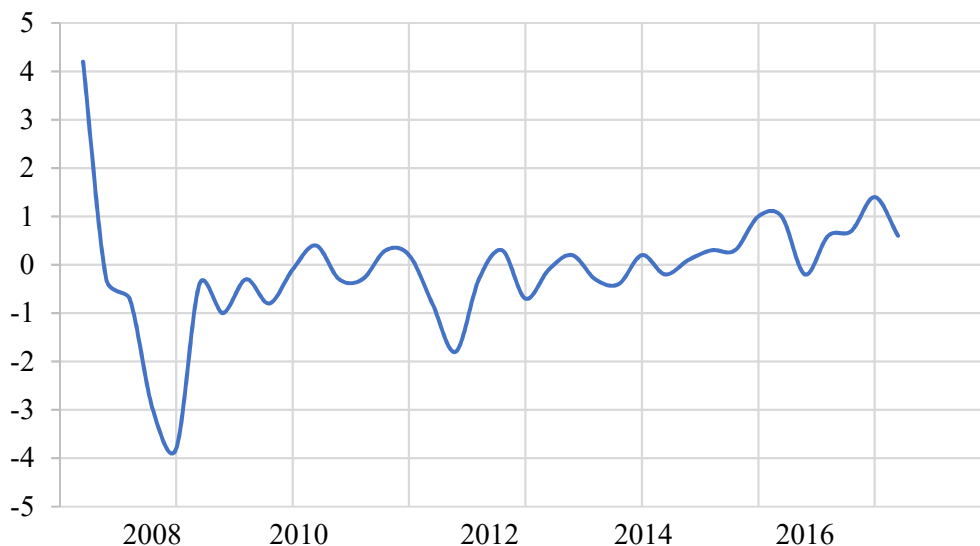
Tabulka 2: Charakteristika velkých ostrovů v Chorvatské republice

Ostrov	Rozloha v km ²	Délka v km	Šířka v km	Nejvyšší vrchol v m n. m.	Počet obyvatel
Krk	406	219	21	Obzovo 568	19 300
Cres	406	68	2 až 13	Gorica 648	8 000
Hvar	297,4	68	5 až 10	Sv. Nikola 628	11 000
Pag	285	60	10	Sveti Vid 348	8 400
Rab	93,6	20	3,5	Kamenjak 408	9 500
Mljet	98	37	3	Veliki Grad 514	1 100
Korčula	279	46,8	7,8	Klupca 568	16 200
Ugljan	50,2	22	3,8	Šćah 286	7 580
Brač	396	40	12	Vidova Gora 778	14 000
Dugi otok	113,3	45	4,5	Vela Straža 338	1 700

Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (MF DNES, 2010).

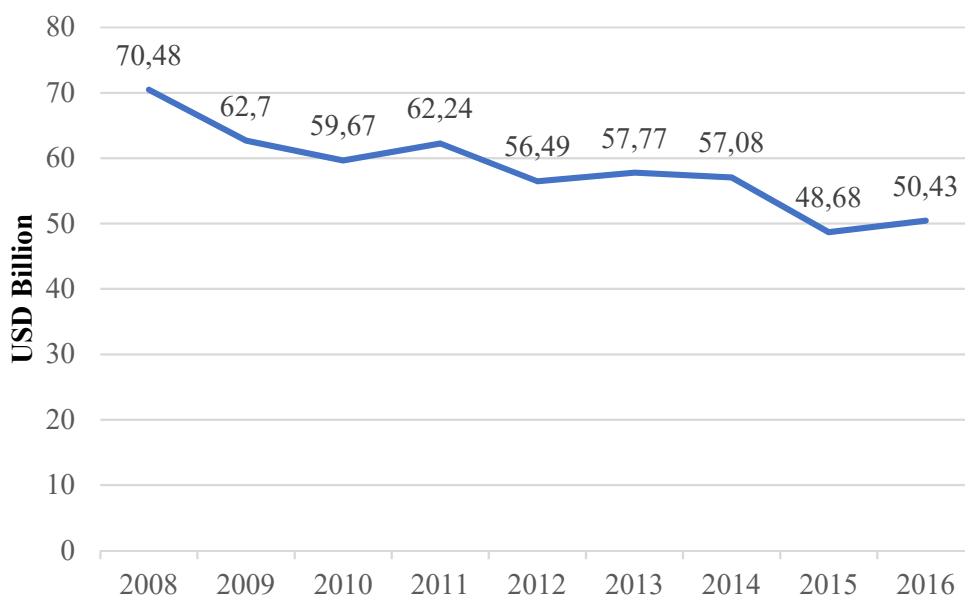
3.1.4 Ekonomické údaje Chorvatské republiky v období 2008 až 2016

Začátkem roku 2017 dosáhl hospodářský růst 2,9 %. Byl podpořen hlavně oživením domácí i průmyslové poptávky, vývozem a přetrvávajícími nízkými cenami komodit a velmi úspěšnou turistickou sezónou. Růst HDP v Chorvatské republice znázorňuje obrázek 6 a 7, obrázek 8 se týká rozdělení HDP dle jednotlivých odvětví za rok 2016.

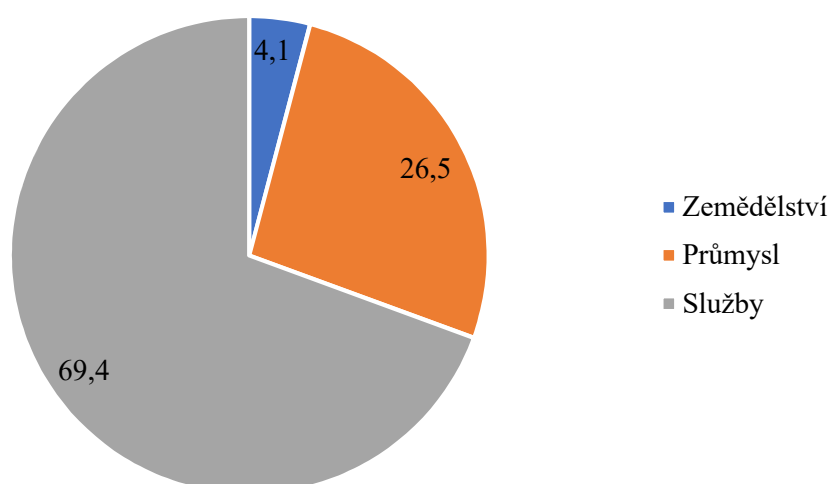
Obrázek 6: Růst HDP

Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (Trading Economics, 2017).

Obrázek 7: HDP Chorvatské republiky v bil. USD

Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (Trading Economics, 2017).

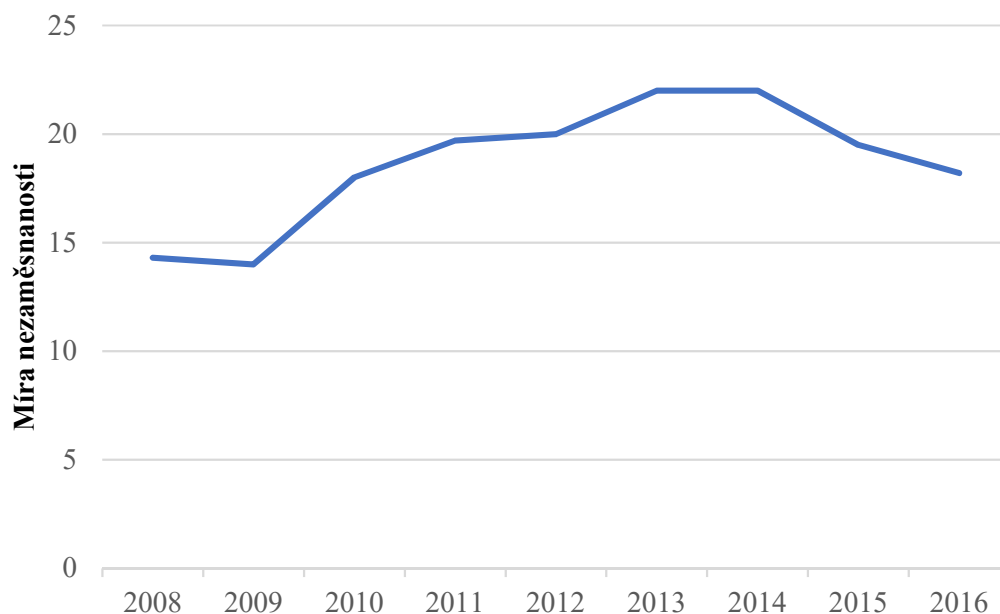
Obrázek 8: HDP Tvorba HDP dle jednotlivých odvětví za rok 2016

Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (Trading Economics, 2017).

Co se týče hospodářství, patří mezi nejdůležitější odvětví zemědělství. Pěstování zemědělských plodin jako je kukuřice, pšenice, olivy a fíky, chov vepřů, drůbeže a rybolov. Průmyslu dominuje strojírenství, hlavně výroba lodí, dále průmysl kovozpracující, chemický, těžba ropy a bauxitu. Významnou ekonomickou silou je v Chorvatsku cestovní ruch a služby s ním spojené.

Aby Chorvatská republika pokryla dluhové služby potřebovala by udržitelný růst HDP minimálně 3,5 % (MZV, 2017).

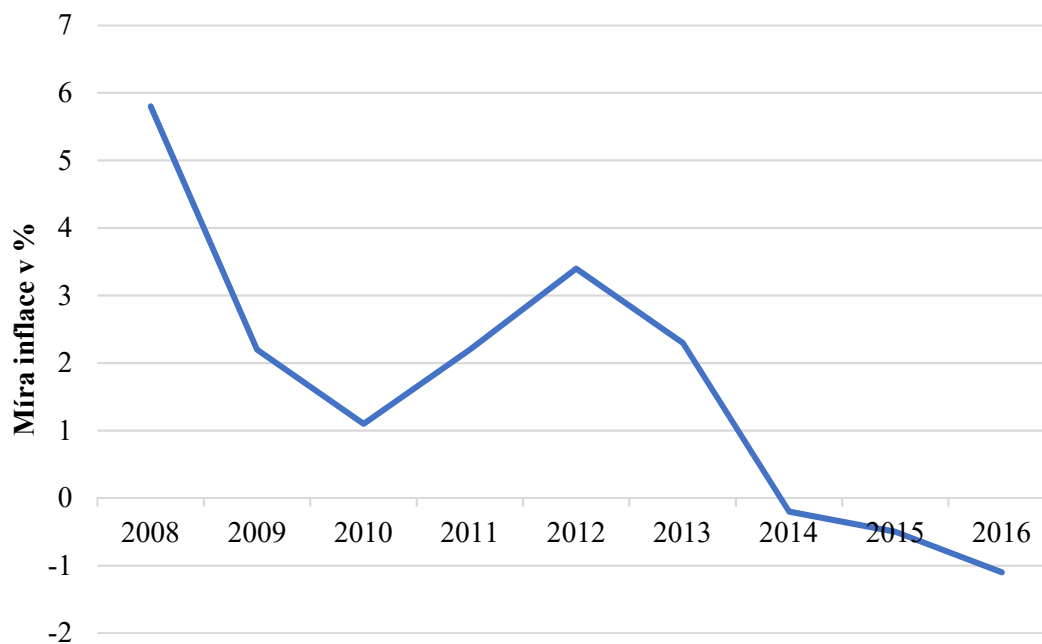
S ekonomickým růstem poklesla nezaměstnanost, která se v současné době přibližuje k 16 %. V porovnání s rokem 2016 vzniklo o 40 000 více pracovních míst. Obrázek 9 představuje míru nezaměstnanosti v Chorvatské republice od roku 2008 do 2016.

Obrázek 9: Míra nezaměstnanosti

Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (Trading Economics, 2017).

Dalším makroekonomickým údajem je míra inflace, kterou znázorňuje obrázek 10.

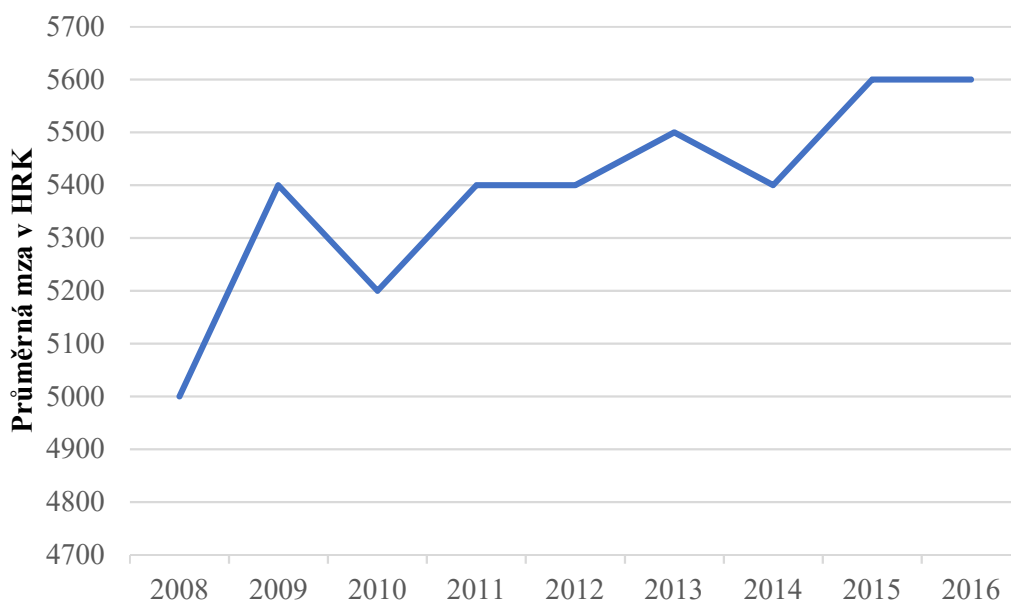

Obrázek 10: Míra inflace do roku 2016

Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (Trading Economics, 2017).

Z obrázku 10 je zřejmé, že nejvyšší inflaci zaznamenala chorvatská kuna v roce 2008, zatímco v roce 2014 měla klesající tendence až do záporných hodnot (deflace).

S ekonomickým růstem v Chorvatské republice souvisí i výše průměrné mzdy, jejíž pokles či nárůst znázorňuje obrázek 11.

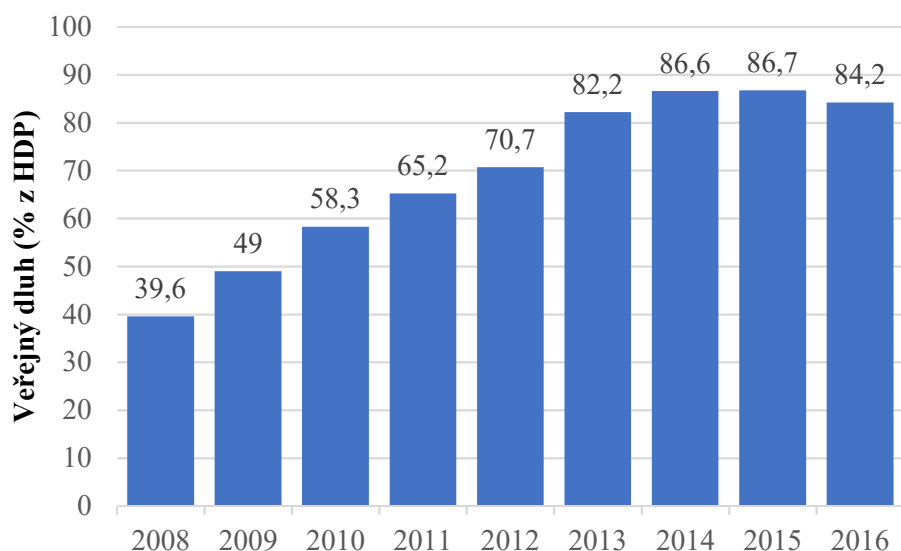

Obrázek 11: Průměrná mzda v HRK

Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (Trading Economics, 2017).

Z obrázku číslo 11 vyplývá, že největší skok zaznamenala průměrná mzda v Chorvatské republice mezi rokem 2008 a 2009. Dalším výrazný růst se uskutečnil v roce 2015. V dalších letech se předpokládá nárůst průměrné mzdy.

Deficit státního rozpočtu klesl na 0,8 %, veřejný dluh dosahuje 84 % viz obrázek 12. V Chorvatské republice neproběhla důsledná restrukturalizace, privatizace státních podniků, liberalizace trhu práce, reforma důchodového a zdravotního systému. V roce 2016 chorvatská vláda realizovala pouze částečně reformy daňového systému a daně z nemovitosti. V oblasti konkurenceschopnosti obsadila Chorvatská republika 77. místo. Hlavními faktory tohoto nepříliš lichotivého místa je nízká účinnost státní správy, výše daňových sazeb, obtížně dostupné zdroje financování, restriktivní pracovní právo, složitost daňových předpisů, nedostatečné vzdělání u pracovní síly a korupce. Vzhledem k tomuto nedobrému vývoji a vážavému reformnímu úsilí kritizuje Chorvatskou republiku Evropská komise, přestože v roce 2017 vykázala velmi dobré hospodářské výsledky (MZV, 2017).

Obrázek 12: *Veřejný dluh % z HDP*

Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (Trading Economics, 2017).

Národní program reforem se týká především 4 oblastí. Zadlužení státu, zdravého podnikatelského prostředí, efektivnější a jednodušší administrativy, justice, vzdělávacího systému a zlepšení demografického vývoje. Nejvyšší prioritou je zlepšení úvěrového ratingu země. Klíčovými cíli je výrazné snížení veřejného dluhu a zrychlení ekonomické růstu.

V roce 2013 byla v Chorvatské republice zavedena elektronická evidence tržeb, a její úspěšnost znamenala vybrání více financí na daních. Pokračující růst inkasa DPH potvrzuje úspěšnost fiskalizace, která umožnila dřívější snížení daní z přidané hodnoty a daně z příjmu.

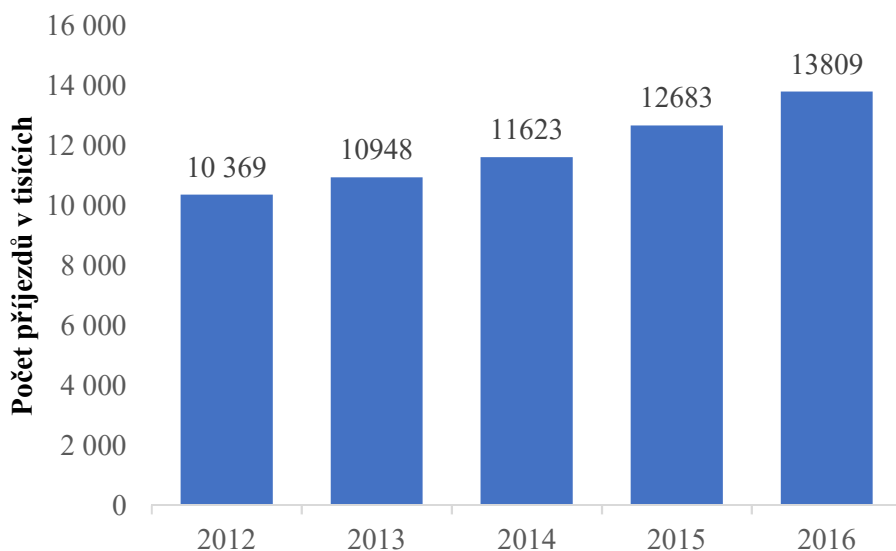
Měnovou politiku státu řídí centrální banka (HNB – Hrvatska Narodna Banka), která dohlíží na komerční bankovní sektor. V posledních letech se snížil počet komerčních bank z důvodu fúzí i konkursů jednotlivých bank. Bankovní sektor je z 90 % privatizován zahraničními vlastníky (MZV, 2017).

Co se týká daňového systému, proběhly v Chorvatské republice reformy daňové soustavy. Systém sjednotil postavení všech daňových poplatníků (domácích, zahraničních, fyzických a právnických osob). Zjednodušení daňové soustavy a snížení daňové zátěže má přinést konkurenceschopnost chorvatské ekonomiky. Například daň z příjmu obyvatelstva byly zredukovány ze tří pásem (12 %, 25 %, 40 %) na dvě pásma (24 % a 36 %). Daň ze zisku firem je snížena z 20 % na 12 % u řemeslníků a malých firem s obratem do 3 milionů HRK, a na 18 % u všech ostatních. CK Nykar s. r. o. se například týkalo zařazení pohostinských

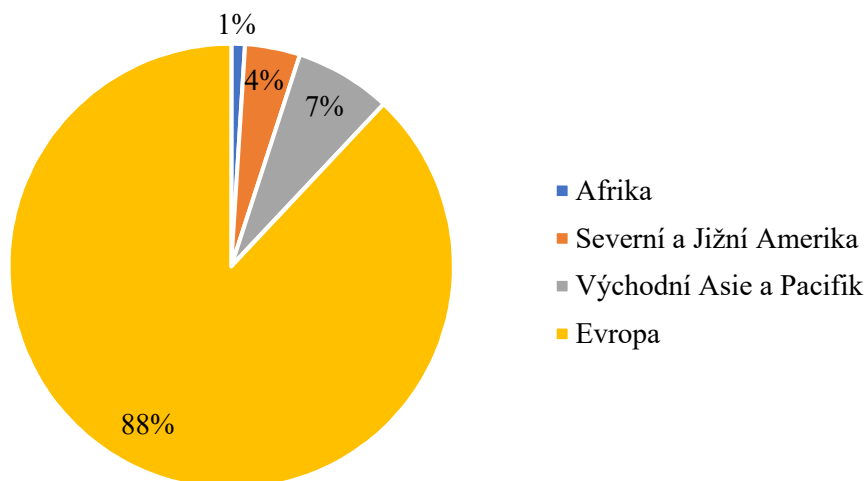
služeb do základní sazby DPH, kterou daňová reforma zvýšila z dosavadní sazby 13 % na 25 %. Pro CK Nykar s. r. o. znamenalo toto navýšení u všech již prodaných pobytů ztrátu cca 1 milionu Kč (dle informace majitele CK Nykar s. r. o.). Zdražení se týkalo jídla a nápojů podávaných v restauracích, kavárnách, cukrárnách apod. Nižší 13% sazba DPH platí pro dodávky elektrické energie. Daňová reforma jako celek by měla přinést vyšší mzdy zaměstnancům a nižší daňové zatížení podnikatelům. Typy daní v Chorvatské republice: Státní daně, Župní daně, Společné daně, Městské a občinské daně (respektive poplatky), Daně z loterijních a ostatních výherních her, Daň z příjmu, Daň ze zisku (týká se obchodních společností a jiných právnických osob samostatně a trvale vykonávajících hospodářskou činnost s cílem zisku a to výrobou, prodejem a poskytováním služeb), Daň z přidané hodnoty (jedná se o 25% daň na všechny druhy zboží s výjimkou 5% DPH na časopisy, knihy, léky, mléko, chleba, zdravotní pomůcky. Uplatňuje se též 13% DPH zejména v turistických službách), Spotřební daň, Daně zavedené orgány místní samosprávy (MZV, 2017).

3.2 Cestovní ruch v Chorvatské republice

Chorvatská republika je turistická destinace atraktivní pro celou Evropu, o čem svědčí výborné výsledky z roku 2016, kdy dle UNWTO strávilo svou dovolenou 13 809 milionu návštěvníků a bylo uskutečněno 57 587 milionu přenocování viz obrázek 13 a 14. Mezi nejsilnější zdrojové trhy se řadí Německo, Slovinsko, Rakousko, Itálie a Polsko.

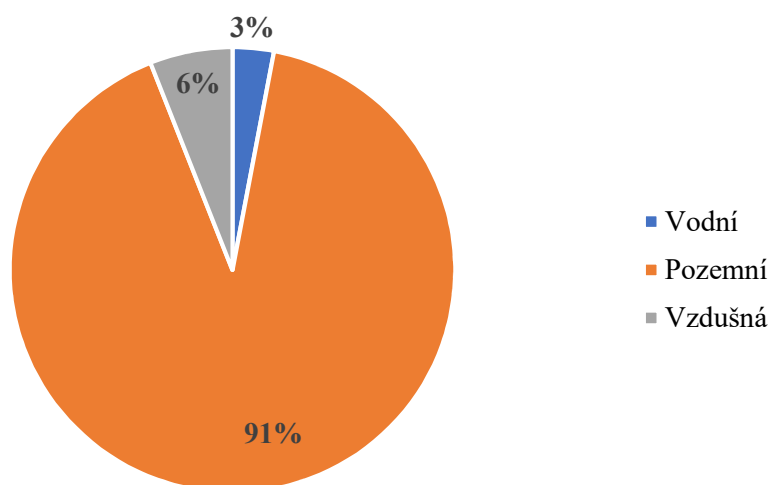
Obrázek 13: Celkový počet příjezdů do Chorvatské republiky
Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (UNWTO, 2017).

Obrázek 14: Celkový počet příjezdů dle regionu za rok 2016
Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (UNWTO, 2017).

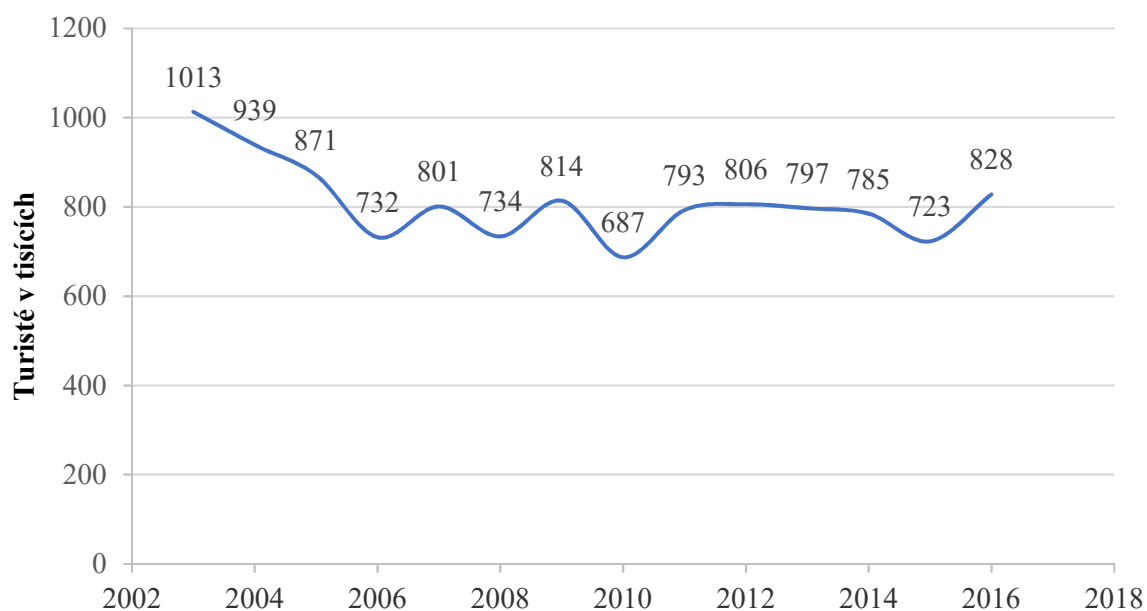
Z obrázku 14 vyplývá, že největší zájem o návštěvu Chorvatské republiky mají obyvatelé Evropy.

Do Chorvatské republiky je možné cestovat různými dopravními prostředky. Následující obrázek 15 uvádí nejpoužívanější druhy dopravy.

Obrázek 15: Užitá doprava turistů do Chorvatské republiky
Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (UNWTO, 2017).

Ani Česká republika nezůstává pozadu. Českých turistů přijelo do Chorvatské republiky 828 000 a uskutečnilo 6 816 milionu přenocování viz obrázek 16.

Obrázek 16: Cesty českých rezidentů do Chorvatské republiky
Zdroj: vlastní zpracování, na základě dat z (ČSÚ, 2017).

Cesty českých rezidentů se pohybují od nejnižší hodnoty 687 tisíc v roce 2010 až po nejvyšší hodnotu 1,013 milionu z roku 2003. Rozdíl mezi těmito hodnotami činí 326 tisíc cest. V roce

2010 ovlivnila návštěvnost Chorvatské republiky světová finanční krize. Propad mezi rokem 2009 a 2010 činil 15,6 %.

Tato čísla svědčí o popularitě Chorvatské republiky a je evidentní, že tato země má co nabídnout, a to po celý rok, jak pro domácí, tak i pro turisty ze zahraničí. Devizami tohoto státu je bezpochyby jedinečná příroda s členitým povrchem, jedno z nejčistších moří na světě, krásné pláže, mnoho zajímavostí přírodního charakteru, bohatá historie a kultura. Důležitou roli hraje rovněž malá vzdálenost pro většinu evropských států a menší kupní síla, neboť Chorvatská republika patří mezi levnější destinace. V neposlední řadě zde pro většinu turistů není jazyková bariéra. Chorvaté jsou vstřícní, milí lidé a jimi poskytované služby se rok od roku zkvalitňují, jak v oblasti ubytování, stravování, ale i v ostatních nabízených službách. Například v roce 2014 byl poměr příjmů z cestovního ruchu k HDP v členských státech Evropské unie nejvyšší právě v Chorvatské republice (17,2 %), což potvrzuje oblíbenost této destinace a velký význam cestovního ruchu pro tuto zemi.

V roce 2016 bylo v Chorvatské republice ve vnitrozemí i podél pobřeží otevřeno 40 nových hotelů, několik kempů, parkhotelů a rekreačních areálů. Investice do odvětví cestovního ruchu činila v roce 2016 cca 676 mil. eur. V roce 2017 byl otevřen terminál letiště Záhřeb. Na rok 2019 je naplánována modernizace letiště Dubrovnik a na ostrově Brač byla prodloužena přistávací dráha pro přílety větších letadel. Na ostrově Cres v kempu Čikat je vybudován první aquapark v Chorvatské republice na ostrově. (TTG Czech, 2017).

3.3 Chorvatská republika a vztahy s EU

Chorvatská republika je od roku 2013 právoplatným členem Evropské unie a na jeho území platí tedy volný pohyb zboží, služeb a osob jako u jiných členů Evropské unie. Není členem schengenského prostoru, a proto se na hranicích s členskými státy EU se provádí pasové a celní kontroly.

Chorvatská republika má stálé zastoupení v Bruselu a jeho úkolem je dohlížet a zajistit, aby byly chorvatské zájmy a politika naplňovány. Naopak zastoupení Evropské komise se nachází v hlavním městě Chorvatské republiky v Zagrebu. Chorvatská republika je zastoupena v Evropském parlamentu 11 křesly. Země se v rámci Evropské unie aktivně

snaží rozšiřovat její politiku směrem na východ. Pro Chorvatskou republiku je z rozpočtu EU na období 2014 až 2020 vyčleněno 10,7 mld. euro ze strukturálních a kohezních fondů. Na kohezní politiku 8,4 mld. eur, na zemědělství a politiku venkova 2,0 mld. eur a 253 mil. eur na rybníctví. Hlavní využití strukturálních a kohezních fondů se plánuje hlavně na výstavbu a rekonstrukci železnic a železničních koridorů, silnic a tunelů, modernizaci přístavů a letišť, na ochranu životního prostředí, těžbu plynu a ropy na souši i z mořského dna. Pro Chorvatskou republiku je číslem jedna projekt výstavby terminálu LNG Croatia na ostrově Krk (plynový uzel pro střední a jihovýchodní Evropu) (MZV, 2017).

4 CK Nykar s. r. o.

Na českém trhu v oblasti cestovního ruchu dnes operuje mnoho cestovních kanceláří. Veleí hráči nabízející služby v plném rozsahu, zájezdy tuzemské i zahraniční, zabezpečení služeb souvisejících s cestovním ruchem atd., nebo malé cestovní kanceláře, které díky své specializaci (zaměření na určitou destinaci) nabízejí sice nižší rozsah služeb, ale o to mnohdy kvalitnějších. Majitelé těchto malých cestovních kanceláří tak profitují ze znalosti dané oblasti, dobrých kontaktů s místními obyvateli, obchodníky a úřady, znalosti jazyka a místních poměrů. Specializace malých cestovních kanceláří vytváří tak šanci udržet se na trhu a konkurovat velkým cestovním kancelářím.

Jednou z malých cestovních kanceláří je dle obchodního rejstříku firma CK Nykar s. r. o. (právní forma se základním kapitálem 100 000 Kč), se sídlem v Praze 9. Je členem AČCKA (Asociace českých cestovních kanceláří a agentur). Specializuje se od roku 1995 na pobyty českých turistů v Chorvatské republice, a to konkrétně na chorvatském ostrově Cres, přímo v městečku Cres. U CK Nykar s. r. o., se jedná výhradně o touroperátorskou činnost, jejímž předmětem podnikání je poskytování vlatních služeb na základě koncesované živnosti s registrací pod správní značkou u Městského soudu v Praze. Dále provozování cestovní kanceláře, výroba, obchod, služby a hostinská činnost, neuvedené v přílohách jedna až tři živnostenského zákona. Statutárním orgánem jsou dva jednatelé, a to společníci P. Kárný a M. Kárný, z nichž každý zvlášť může jednat samostatně. Podepisování za společnost se provádí připojením podpisů obou jednatelů. V souladu se zákonem č. 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu, má CK Nykar s. r. o. sjednáno pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře od roku 2001. Pojistná smlouva s pojišťovnou ERV je platná od roku 2011. Toto komplexní cestovní pojištění je zahrnuto v cenách zájezdu a obsahuje: pojištění léčebných výloh v zahraničí, pojištění odpovědnosti za způsobené škody, pojištění cestovních zavazadel, pojištění úrazové, asistenční služby a právní pomoc a pojištění zákazníků proti úpadku CK. CK Nykar s. r. o. je rodinným podnikem nabízející týdenní a dvou týdenní pobyty s polopenzí na ostrově Cres. Vlastní zde svůj penzion s restaurací, které provozuje. Kromě centrálního penzionu nabízí CK Nykar s. r. o. ubytování v dalších dvanácti vilách, ve dvoulůžkových pokojích, či dvou až čtyřlůžkových apartmánech s možností jedné až dvou přistýlek, s veškerou vybaveností (WC, koupelna, klimatizace, wi-fi, balkony, terasy, kuchyňské kouty). Do některých z domů

mohou vzít klienti i své psy za příplatek. Na všechny tyto vily má cestovní kancelář sjednané smlouvy o pronájmu od místních obyvatel. Do služeb, které CK Nykar s. r. o. nabízí, a které úzce souvisí se zájezdem patří i doprava. Klienti, kteří necestují vlastním vozem, cestují na Cres autobusovou dopravou, kterou pro CK Nykar s. r. o. zajišťuje subdodavatel, společnost Bus Line, a to moderními autobusy MAN s veškerou vybaveností. Profesionální a zkušení řidiči dopraví klienty CK Nykar s. r. o. spolehlivě až na místo z různých nástupních míst v České republice. Atraktivita dopravy na Cres spočívá i v přepravě lodními trajekty z ostrova Krk na ostrov Cres. Ubytování a doprava nejsou to jediné co CK Nykar s. r. o. nabízí. Mezi další služby patří i stravování ve vlastní restauraci s výběrem českých jídel i chorvatských specialit. Restaurace zajišťuje i zvláštní požadavky klientů na stravu, v podobě diet, vegetariánských jídel atd. Stravování probíhá ve formě švédských stolů. O čistotu, servis, doplnění nápojů a jídel se stará několik profesionálních číšníků. Personál tvoří téměř ze 100 % Chorvaté. Cestovní kancelář organizuje pro své klienty výlety do okolí (lodí, autem, pěšky), půjčování plážového a sportovního vybavení, prodej upomínkových předmětů, poskytování informačních letáků a katalogů, soutěže pro hosty i dětský klub Nykaráček (pod vedením animátorky s pedagogickým vzděláním). Zodpovědné a kvalitní služby zajišťují této firmě existenci a prosperitu již 22 let a každoroční návraty klientů na Cres s CK Nykar s. r. o. Již v průběhu běžící letní sezóny vždy nabízí katalog a své služby v kanceláři v Praze, ale také i přímo na recepci v penzionu na Cresu. Prodej zájezdů na další sezónu začíná v podzimních měsících. CK Nykar s. r. o. nabízí slevy ze základní ceny pobytu při včasné objednávce nebo slevy věrnostní. Dobře vypracované vlastní webové stránky obsahují veškeré informace, které klient potřebuje znát. Součástí těchto stránek je i rezervační systém, fotografie a nákresy nabízených ubytovacích jednotek, fotogalerie všech turnusů a sezón, aktuální i historické informace o počasí, včetně webové kamery, která snímá stav počasí na Cresu každých 15 minut. Na těchto online stránkách lze rovněž objednávat zájezdy. Se železnou pravidelností má tato cestovní kancelář během několika měsíců vyprodáno. Spokojení klienti si tak zajišťují služby i rok dopředu, protože ví, že cestovat s touto cestovní kanceláří je záruka jejich spokojenosti, příjemného strávení letní dovolené a dobré využití jejich finančních prostředků k odpočinku. Během dvaceti týdnů přijede s cestovní kanceláří na ostrov Cres přibližně 4 000 osob (MS, 2017).

4.1 Dotazník

V rámci praktické části bakalářské práce bylo uskutečněno dotazníkové šetření, které probíhalo v CK Nykar s. r. o. Respondenti, kteří odpovídali na tento dotazník byli hosté této cestovní kanceláře v sezóně 2016. Jedná se o respondenty české národnosti, různého věku a vzdělání. Výzkumný soubor obsahuje 65 respondentů, kteří navštěvují Chorvatskou republiku již od dob, kdy ještě nebyla členem Evropské unie.

4.1.1 Charakter dotazníku

Jde o výzkum, který navazuje na problematiku teoretické části bakalářské práce s cílem, zjistit od respondentů, zdali vnímají změny v CK Nykar s. r. o. po vstupu Chorvatské republiky do Evropské unie.

4.1.2 Postup v rámci výzkumného šetření

Pro vytvoření tohoto dotazníku bylo velmi důležité, aby byly výzkumné otázky jasné, pochopitelné, a aby odpovídaly tématu bakalářské práce. V dotazníku byli respondenti dotazováni na otázky týkající se Evropské unie a Chorvatské republiky a případné změny, které zaregistrovali. Hlavní výzkumná otázka byla:

Vnímáte po vstupu Chorvatské republiky do EU změny v CK Nykar s. r. o.?

4.1.3 Postup realizace

Pro sběr informací byl vypracován anonymní dotazník, který obsahoval 3 identifikační otázky a 10 otázek, které se týkají samotného tématu bakalářské práce. Dotazník je tvořen z následujících otázek:

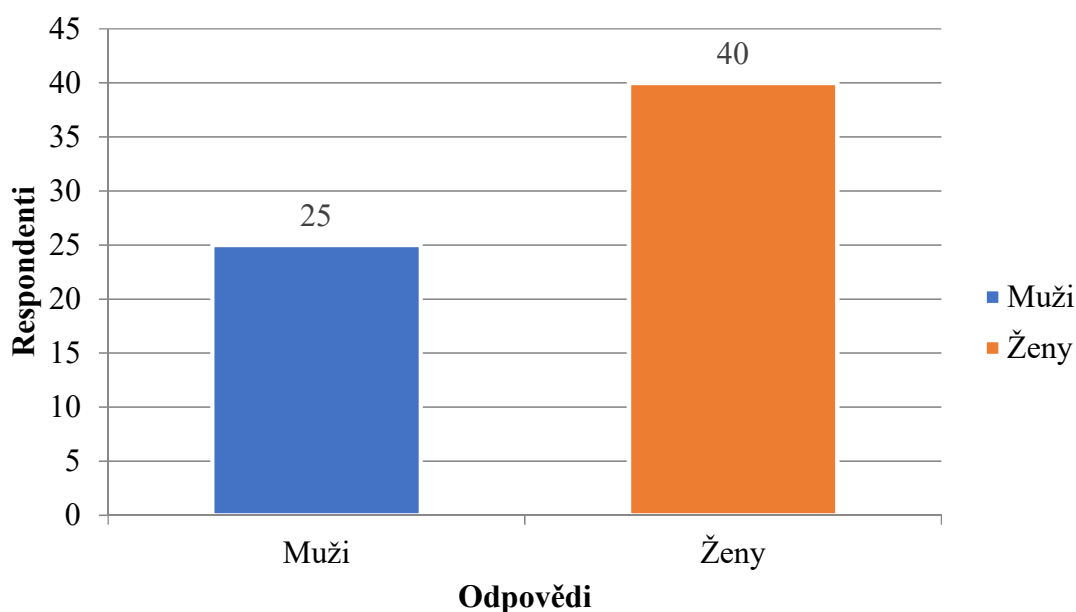
1. Zaznamenali jste, že se stala Chorvatská republika členem Evropské unie?
2. Souhlasíte se členstvím Chorvatské republiky v Evropské unii?
3. Myslíte si, že je pro Chorvatskou republiku členství v Evropské unii přínosem?
4. Myslíte si, že je pro Evropskou unii vstup Chorvatské republiky přínosem?

5. Myslíte si, že Chorvatská republika dostatečně využívá peníze z fondů Evropské unie?
6. Je podle Vás zrušení kontrol na státních hranicích a zavedení Schengenského prostoru krokem správným směrem?
7. Myslíte si, že po vstupu Chorvatské republiky do Evropské unie se v Chorvatské republice zvýšily ceny?
8. Souhlasíte se zavedením eura v Chorvatské republice?
9. Navštívili jste CK Nykar s. r. o. předtím, než Chorvatská republika vstoupilo do EU, tedy před rokem 2013?
10. Vnímáte změny po vstupu Chorvatské republiky do EU v CK Nykar s. r. o.?

4.1.4 Výsledná data

V této části práce jsou vyhodnoceny všechny dotazníky a jsou zpracovány do grafů, které reprezentují odpovědi respondentů. Výsledky jsou zpracovány do sloupcových grafů, jelikož tento typ grafu přesně vystihuje rozdíly mezi jednotlivými odpověďmi.

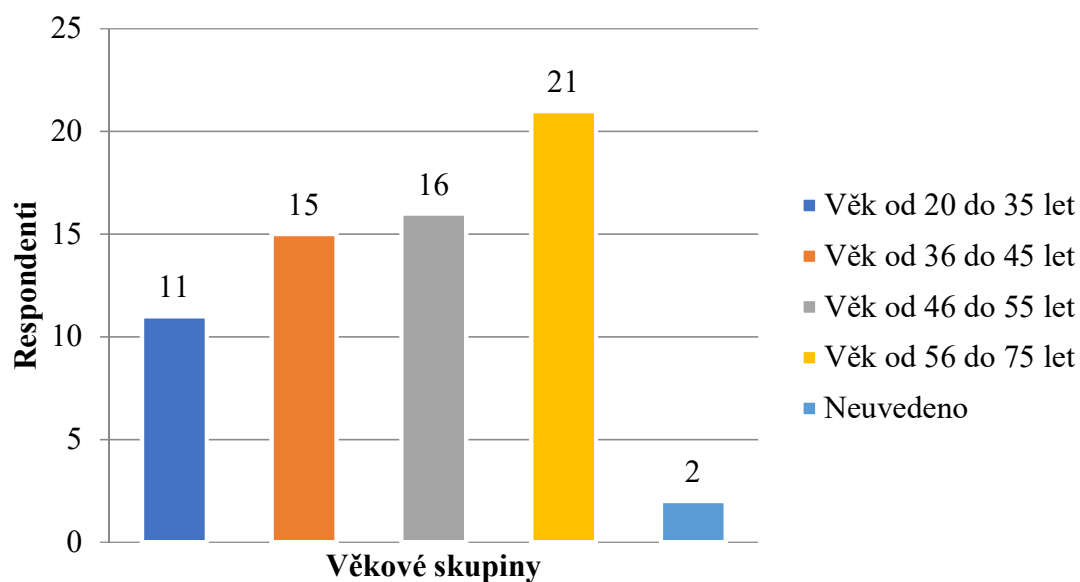
Nejprve zjistíme pomocí identifikačních otázek, kdo na tento dotazník odpovídal. První identifikační otázka se týká pohlaví. Zjistíme kolik mužů a kolik žen se zúčastnilo tohoto výzkumu.

Obrázek 17: Rozložení respondentů podle pohlaví
Zdroj: vlastní zpracování.

Z první identifikační otázky jsme zjistili, že dotazníkového šetření se zúčastnilo 25 mužů a 40 žen, dohromady tedy 65 respondentů.

Druhá identifikační otázka specifikuje věk respondentů.

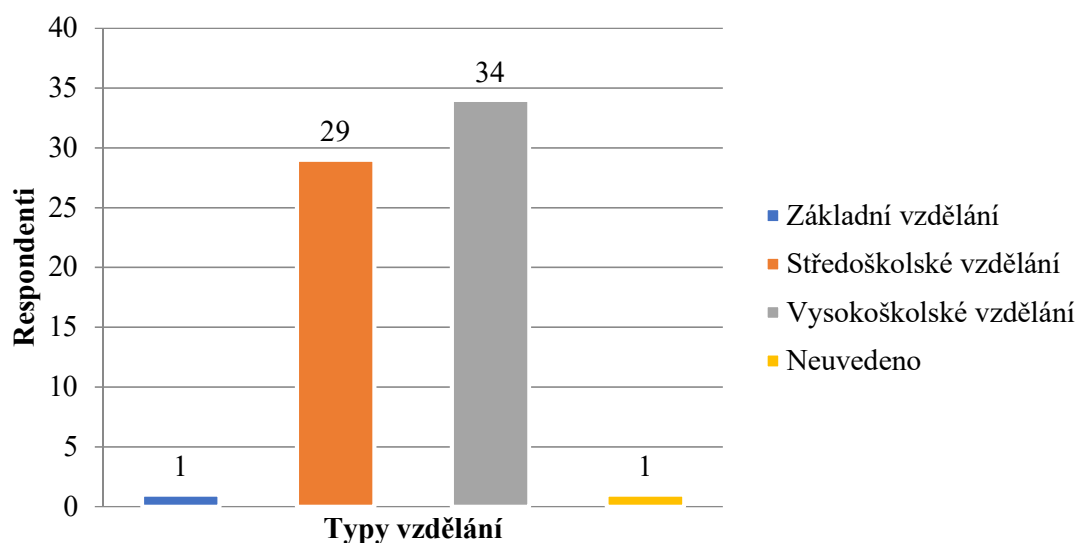

Obrázek 18: Rozložení respondentů podle věku

Zdroj: vlastní zpracování.

Pro větší přehled v dotazníkovém šetření byli respondenti rozděleni do věkových skupin dle výše uvedeného grafu. Z grafu vyplývá, že největší skupinu tvořili respondenti ve věku 56 až 75 let.

Třetí identifikační otázka rozlišuje respondenty dle vzdělání.

Obrázek 19: Rozložení respondentů podle dosaženého vzdělání
Zdroj: vlastní zpracování.

Z grafu je vidět, že více než polovina respondentů má vysokoškolské vzdělání.

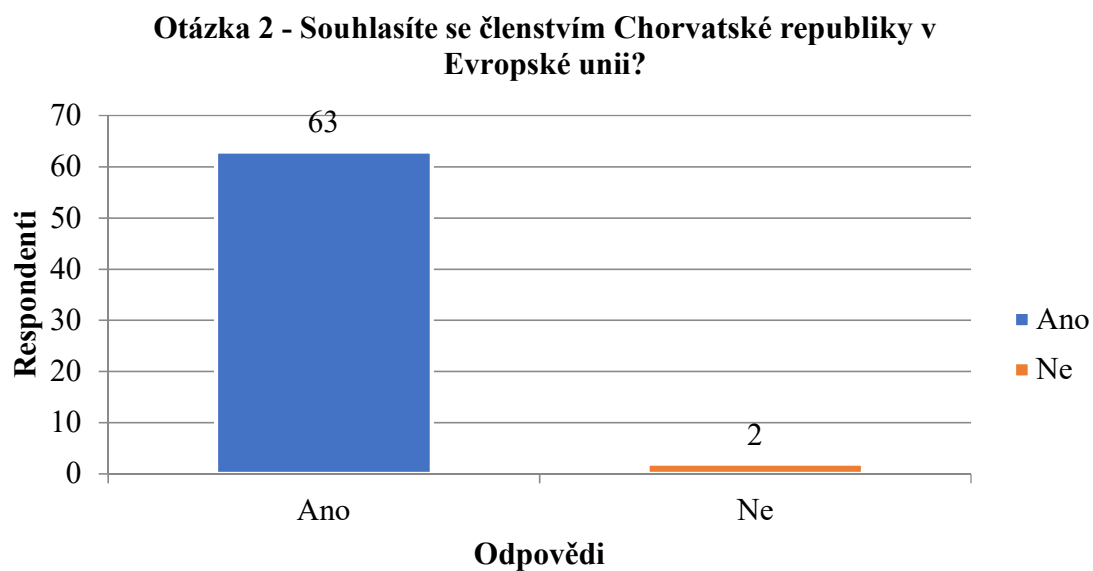
První otázka se dotazuje respondentů, zda vědí, že se stala Chorvatská republika členem Evropské unie.

Obrázek 20: Chorvatská republika v Evropské unii
Zdroj: vlastní zpracování.

Téměř všichni z dotazovaných respondentů vědí o vstupu Chorvatské republiky do Evropské unie. Zbylí 3 respondenti nezaznamenali členství Chorvatské republiky v Evropské unii.

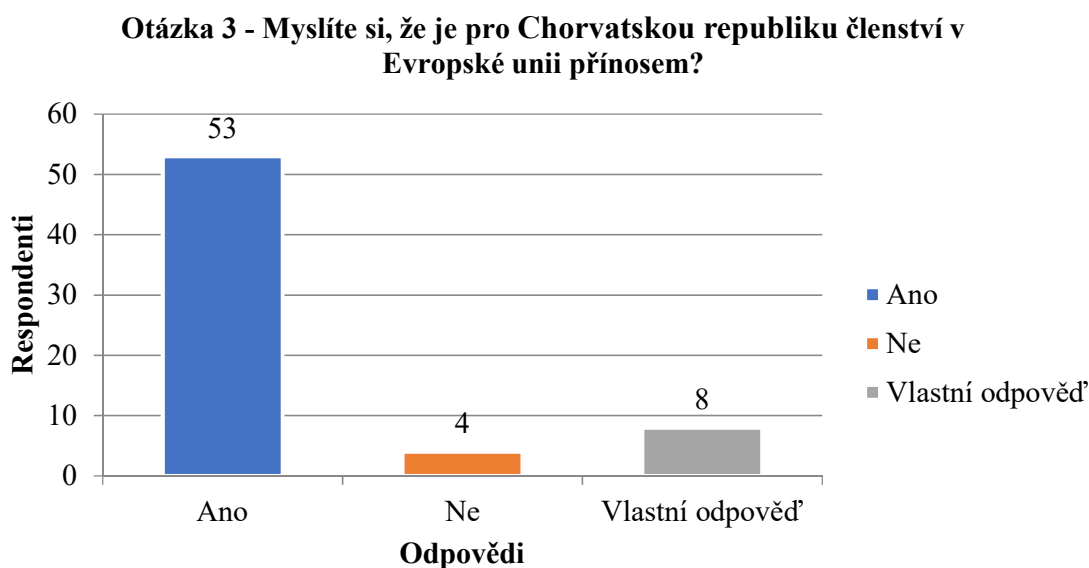
V druhé otázce byli respondenti tázáni, zda souhlasí se členstvím Chorvatské republiky v Evropské unii.

Obrázek 21: Postoj k členství Chorvatské republiky v Evropské unii
Zdroj: vlastní zpracování.

Z grafu vyplývá, že téměř 97 % (63) dotázaných, souhlasí s členstvím Chorvatské republiky v Evropské unii.

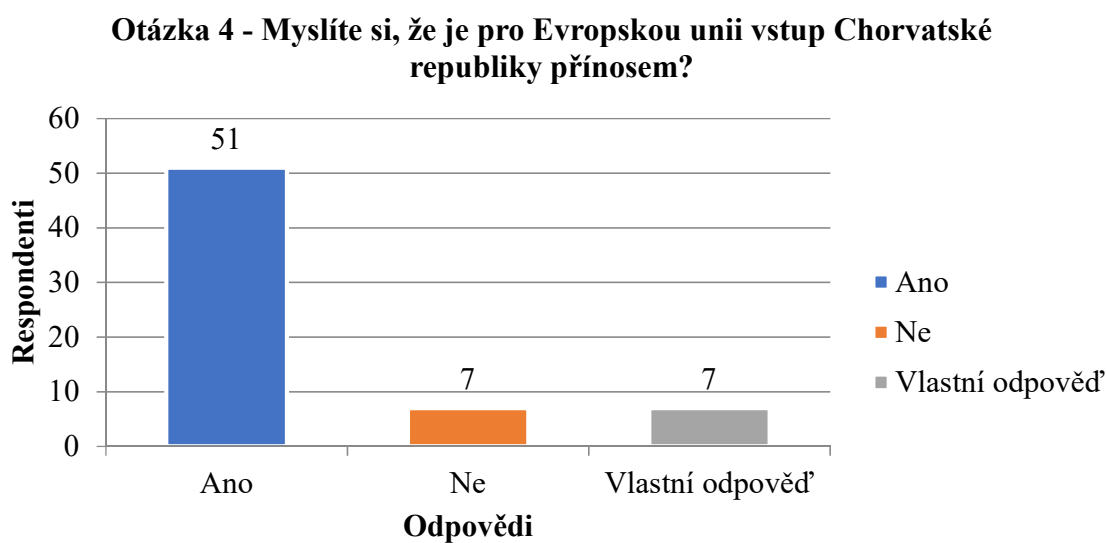
Třetí otázka se týká názoru respondentů, zda je pro Chorvatskou republiku vstup do EU přínosem.

Obrázek 22: Přínos pro Chorvatskou republiku jako člena Evropské unie
Zdroj: vlastní zpracování.

Z grafu vyplývá, že kladných odpovědí bylo 53, negativní 4 a 8 respondentů si vybralo možnost vlastní odpovědi, například „Není mi známo“.

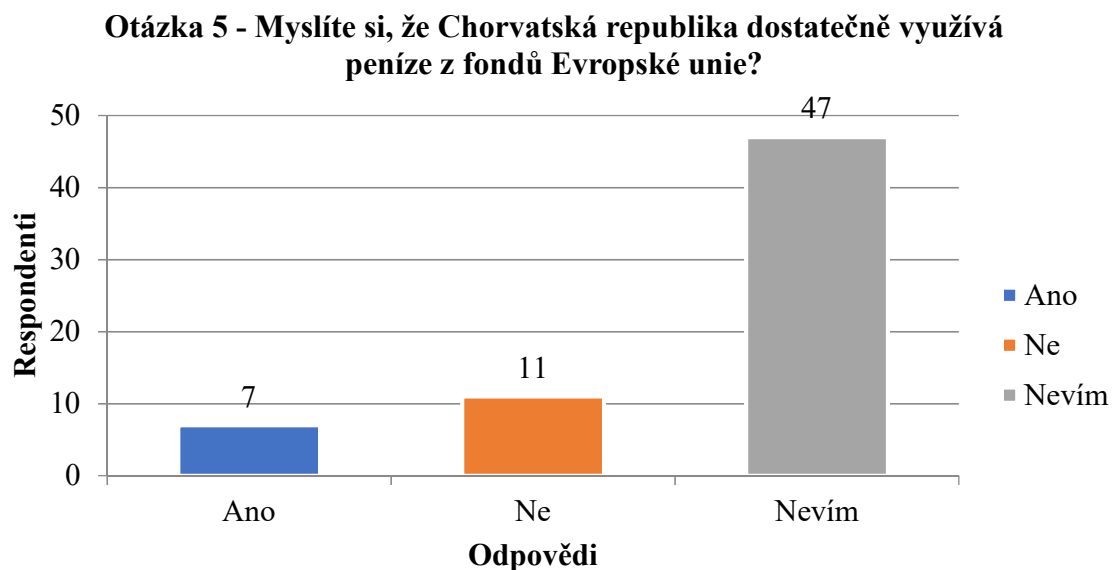
Ve čtvrté otázce jsou respondenti tázáni, zda je pro Evropskou unii vstup Chorvatské republiky přínosem.

Obrázek 23: Přínos pro Evropskou unii, Chorvatské republiky, jako člena EU
Zdroj: vlastní zpracování.

Na tuto otázku odpovědělo 51 respondentů kladně, 7 respondentů odpovědělo záporně a 7 respondentů si vybralo možnost vlastní odpovědi. Způsob těchto odpovědí byl shodný s otázkou 3.

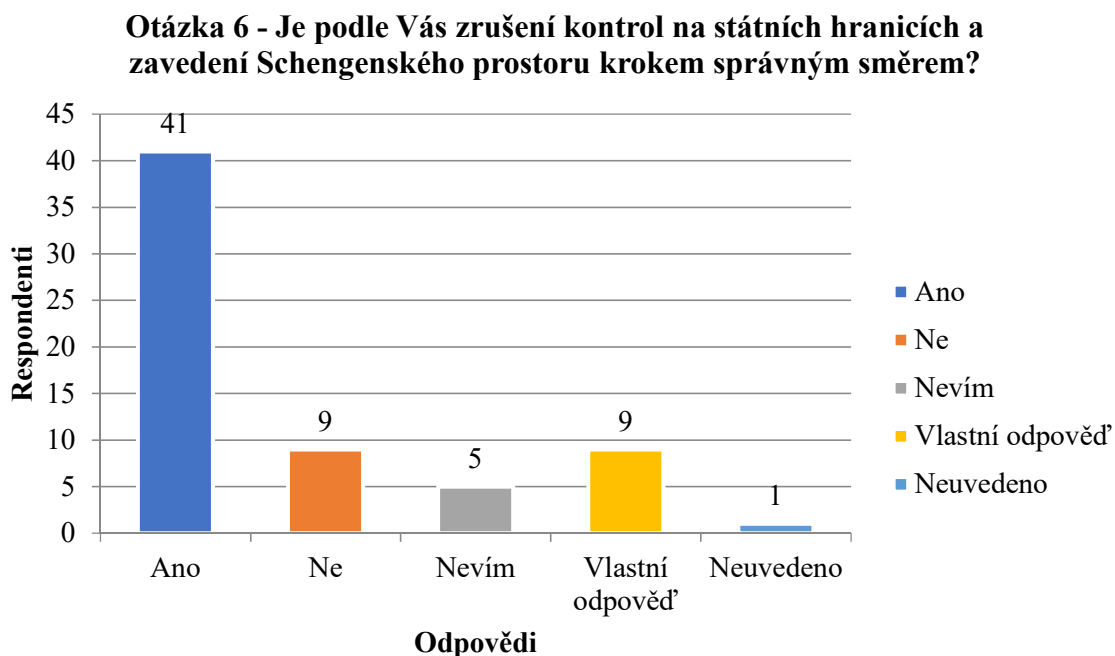
V páté otázce jsou respondenti dotazováni, zda Chorvatská republika dostatečně využívá peníze z fondů Evropské unie.

Obrázek 24: Využití fondů Evropské unie Chorvatskou republikou
Zdroj: vlastní zpracování.

Z grafu vyplývá, že 7 respondentům je situace známa, 11ti neznáma a většina respondentů (47) nedokáže na tuto otázku odpovědět, jelikož nejsou dostatečně obeznámeni s problematikou tohoto tématu.

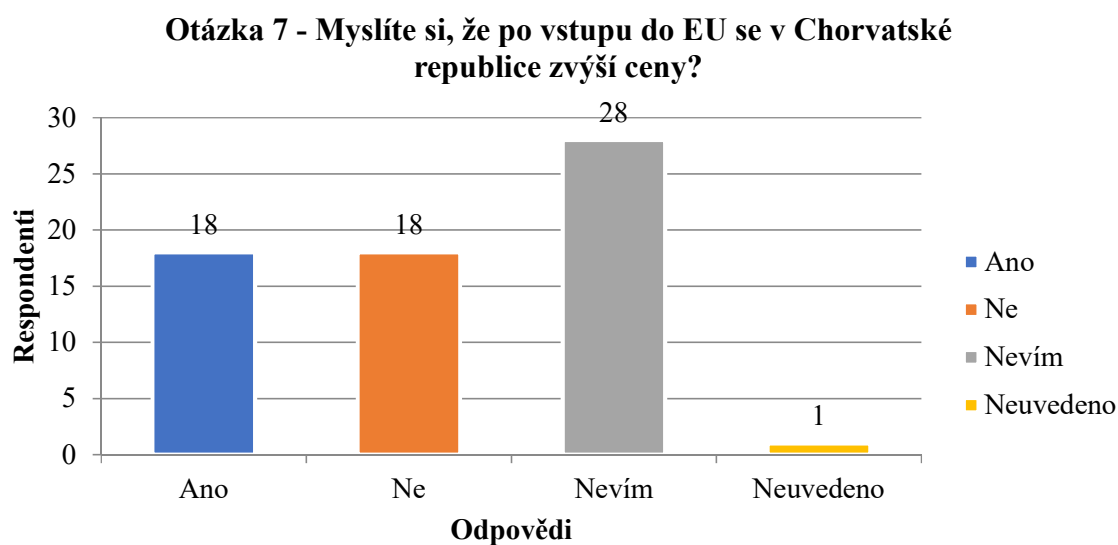
V šesté otázce byli respondenti tázáni, zda zrušení kontrol na státních hranicích a zavedení Schengenského prostoru je krokem správným směrem, i když se tato otázka netýká přímo Chorvatské republiky.

Obrázek 25: Cestování v Schengenském prostoru
Zdroj: vlastní zpracování.

Na tuto otázku odpovědělo 41 respondentů kladně, 9 respondentů odpovědělo záporně, 5 respondentů nedokázalo tuto otázku posoudit, 9 respondentů si vybralo možnost vlastní odpovědi, která většinou souvisela se současnou migrační krizí a 1 respondent tuto otázku zcela vynechal.

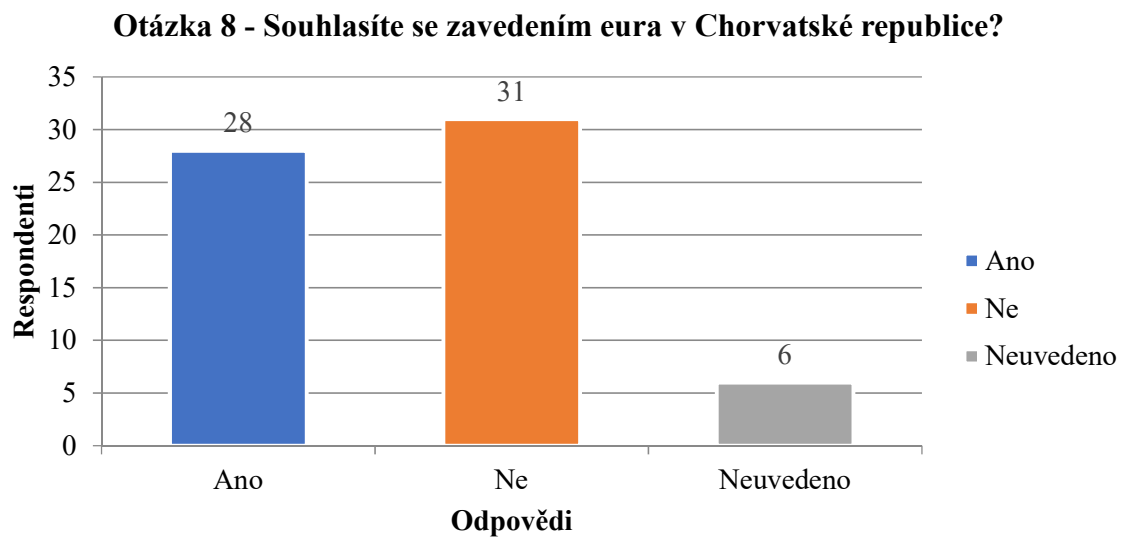
V sedmé otázce byli respondenti tázáni, zda je v Chorvatské republice po přijetí do Evropské unii drah.

Obrázek 26: Ceny v Chorvatské republice
Zdroj: vlastní zpracování.

Při vyhodnocování této otázky bylo zjištěno, že 18 respondentů zvolilo kladnou odpověď, stejné množství respondentů tedy 18, vybralo zápornou odpověď a 28 respondentů nedokázalo tuto otázku posoudit. Jeden respondent na tuto otázku neodpověděl.

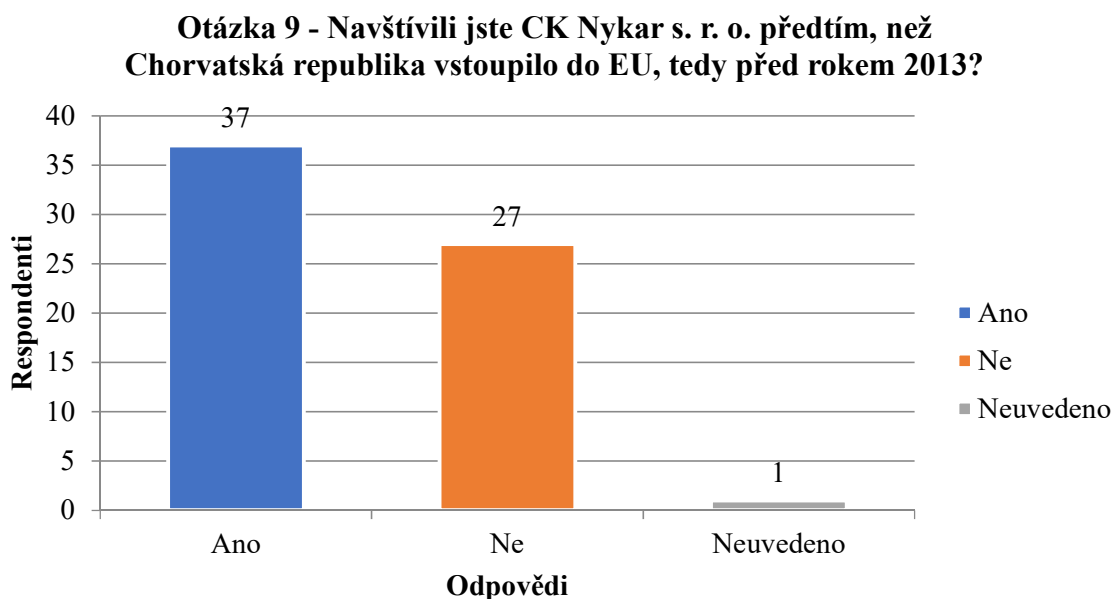
V osmé otázce byli respondenti tázáni, zda souhlasí se zavedením eura v Chorvatské republice.

Obrázek 27: Euro v Chorvatské republice
Zdroj: vlastní zpracování.

Z grafů vyplývá, že 28 respondentům by euro v Chorvatské republice nevadilo, 31 respondentů nesouhlasí se zavedením eura v Chorvatské republice a 6 respondentů tuto otázku zcela vynechalo.

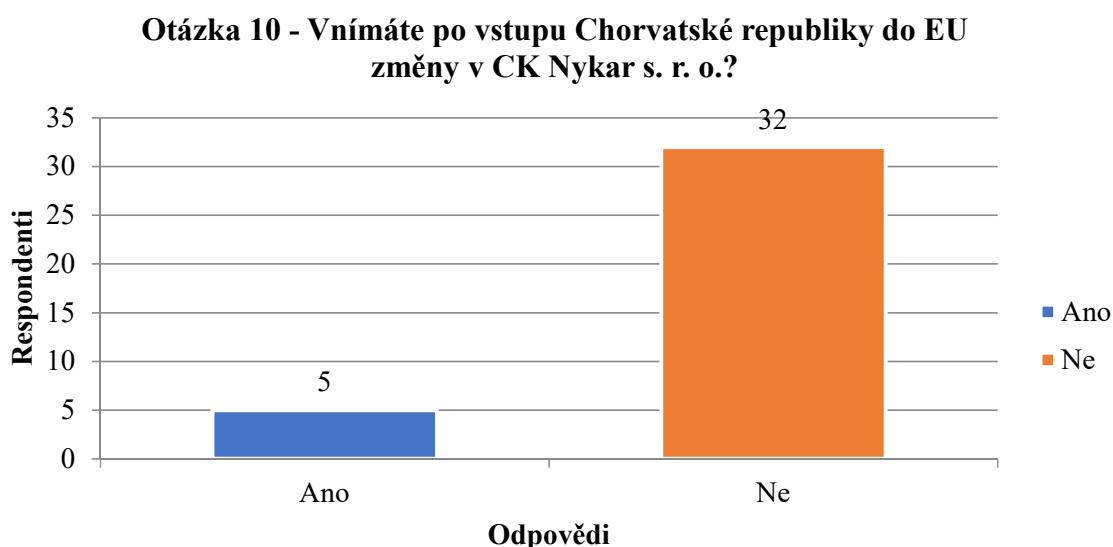
V deváté otázce byli respondenti dotazováni, zda navštívili CK Nykar s. r. o. před rokem 2013, tedy před rokem, kdy Chorvatská republika vstoupilo do Evropské unie.

Obrázek 28: Přítomnost klientů CK před a po vstupu Chorvatské republiky do EU
Zdroj: vlastní zpracování.

Z grafu vyplývá, že 37 respondentů odpovědělo kladně a byli klienty CK Nykar s. r. o. již před vstupem Chorvatské republiky do Evropské unie. Zápornou odpověď vybralo pro tuto otázku 27 respondentů a nemohlo tudíž pokračovat v dalších otázkách. Jeden respondent na tuto otázku neodpověděl.

V desáté otázce odpovídalo zbývajících 37 respondentů, kteří mohli porovnat změny v CK Nykar s. r. o.

Obrázek 29: Vnímané změny v CK Nykar s. r. o. jejími klienty
Zdroj: vlastní zpracování.

Při vyhodnocování této otázky bylo zjištěno, že z celkového počtu 37 respondentů, pouze 5 vybralo odpověď ANO. Při tvorbě otázky autor práce nepočítal s tak malým počtem kladných odpovědí. Z možností, které byly respondentům nabídnuty (změny v organizaci CK, dopravy, stravování, ubytování, služeb nebo bezbariérových přístupech), nebylo z odpovědí možné otázku vyhodnotit.

4.1.5 Vyhodnocení dotazníku

Výsledky, které vyplynuly z dotazníkového šetření, ukazují, že většina respondentů si je vědoma vstoupení Chorvatské republiky do Evropské unie, a že většina respondentů s tímto vstupem souhlasí. Na hlavní výzkumnou otázku odpovídalo pouze 37 respondentů, jelikož pouze tento počet hostů navštívil zmiňovanou cestovní kancelář i před rokem, kdy Chorvatská republika nebyla součástí Evropské unie. Výsledek této otázky ukazuje, že 86 % respondentů nevnímá žádné změny v CK Nykar s. r. o., které by měly příčinu v přijetí Chorvatské republiky do Evropské unie.

Závěr

Bakalářská práce na téma Dopad vstupu vybrané destinace do Evropské unie na cestovní kancelář, byla založena na formě popisu a uvedená témata vycházela z nastudovaných materiálů odborné domácí literatury, odborných článků, dostupných českých i zahraničních internetových zdrojů a v neposlední řadě z vlastních zkušeností autora. Práce byla rozdělena na několik částí na sebe navazujících tak, aby celý obsah byl srozumitelný, přehledný, pro čtenáře přínosný a především, aby bylo naplněno téma práce. Teoreticko-metodologická část byla věnována obecným informacím o Evropské unii, její historii, vývoji, principu, současnosti a přelomové události v Evropské unii – Brexitu. Je zde rovněž zmíněn vývoj vztahu Evropské unie k cestovnímu ruchu a financování tohoto odvětví z fondů Evropské unie. Tato teoretická část se rovněž věnuje definici, organizaci práce cestovní kanceláře a obecným informacím o ní. Analytická část přinesla obecné i specifické informace o členském státu Evropské unie, a to Chorvatské republice. Zabývá se historií, rozvojem, geografii, demografií, ekonomikou a vstupem Chorvatské republiky do Evropské unie. V neposlední řadě jako oblíbenou turistickou destinací, jejím potenciálem a významem cestovního ruchu pro tuto zemi. Tato část práce rovněž přinesla informace o konkrétní české cestovní kanceláři, která poskytuje turistické zájezdy na jeden z největších ostrovů Chorvatské republiky – Cres, do města Cres. Cílem této kapitoly bylo seznámit čtenáře s podnikáním takové cestovní kanceláře v zahraničí. Tato cestovní kancelář byla pro bakalářskou práci vybrána už pro to, že autor zde opakovaně pobýval jako rekreant řadu let, i zde absolvoval i několikaměsíční pracovní pobyt. Měl tedy možnost osobních zkušeností a poznatků. V souvislosti s výše uvedeným, zahrnuje práce i praktickou část postavenou na výzkumném šetření (kvantitativním výzkumu), jehož hlavní otázkou bylo: pohled na Chorvatskou republiku jako člena Evropské unie a změny související s touto skutečností s pobytem v CK Nykar s. r. o. Autorem byly zpracované informace od klientů cestovní kanceláře. Výzkumné šetření probíhalo v letní sezóně 2016, formou anonymního dotazníku. Jednotlivá data jsou zobrazena i formou grafů a tabulek. Cílem výzkumného šetření byla analýza názorů klientů cestovní kanceláře.

Dle autora bakalářské práce byly její cíle splněny.

Seznam použité literatury

Citace

DOČKAL, Vít a Petr KANIOK. 2005. *Evropská unie tak akorát: praktický průvodce evropskou integrací*. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity. ISBN 80-210-3846-2.

PALATKOVÁ, Monika. 2014. *Mezinárodní turismus: analýza pozice turismu ve světové ekonomice, změny mezinárodního turismu v důsledku globálních změn, evropská integrace a mezinárodní turismus. 2., aktualiz. a rozš. vyd.* Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4862-7.

Bibliografie

BARROWS, Clayton W., Thomas F. POWERS a Dennis E. REYNOLDS. 2012. *Introduction to Management in the Hospitality Industry*. 10th Edition. New Jersey: Wiley. ISBN 978-047-039974-3.

BEDNÁROVÁ, Lucie, KALÁNEK Filip, KUBÁTOVÁ Eliška. 2016. EU a Velká Británie: Historie vztahů a cesta k referendu. *Zpravodajský portál EurActiv.cz* [online]. 23. 6. 2016 [cit. 2017-12-16] ISSN 1337-0235. Dostupné z: <http://euractiv.cz/factsheet/budoucnost-eu/eu-a-velka-britanie-historie-vztahu-a-cesta-k-referendu-000142/>

CIA. 2017. *The World Factbook* [online]. Langley, VA, USA: Central Intelligence Agency, 2017. [cit. 2017-11-12]. Dostupné z: <https://www.cia.gov/library/publications/resources/the-world-factbook/geos/hr.html>

ČSÚ. 2017. *Domácí a výjezdový cestovní ruch – Cestovní ruch – časové řady* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2017. [cit. 2017-11-12]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/czso/cru_cr

FONTAINE, Pascal. 2014. *Europe in 12 lessons*. Luxembourg City: Publications Office of the European Union. ISBN: 978-92-79-34280-6.

GÚČIK, Marian. 2010. *Cestovný ruch*. Banská Bystrica: DALI-BB pre Slovak-Swiss Tourism. ISBN 978-80-89090-80-8.

GÚČIK, Marian. 2011. *Cestovný ruch politika a ekonómia*. Banská Bystrica: DALI-BB pre Slovak-Swiss Tourism. ISBN 978-80-89090-98-3.

GÚČIK, Marian. 2012. *Manažment cieľového miesta cestovného ruchu*. Banská Bystrica: DALI-BB pre Slovak-Swiss Tourism. ISBN 978-80-8141-025-3.

HAMARNEHOVÁ, Iveta. 2008. *Geografie cestovního ruchu: Evropa*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-093-2.

HOUŠKA Petr, PETRŮ Zdenka. 2016. *Cestovní ruch v působnosti orgánů EU*. Praha: Oeconomica. ISBN 978-80-245-1645-5.

INDROVÁ, Jarmila. 2009. *Cestovní ruch: (základy)*. Vyd. 2., přeprac. V Praze: Oeconomica. ISBN 978-80-245-1569-4.

MACHTLOVÁ, Šárka. 2017. Co je to Schengen. *Euroskop.cz* [online]. [cit. 2017-12-12]. Dostupné z: <https://www.euroskop.cz/300/sekce/co-jeschengen>

MAPS OF WORLD, 2017. *Croatia Map* [online]. San Joe, CA, USA: MapXL. [cit. 2017-12-12]. Dostupné z: <https://www.mapsofworld.com/croatia/>

MF DNES. 2010. *Chorvatsko, jak ho neznáte. Podívejte se na 12 nejkrásnějších ostrovů. Cestování* [online]. 7. 10. 2010 [cit. 2017-12-12]. Dostupné z: https://cestovani.idnes.cz/chorvatsko-jak-ho-neznate-podivejte-se-na-12-nejkrasnejsich-ostrovu-1fl-/chorvatsko.aspx?c=A100630_111134_ig_chorvatsko_tom

MS, 2017. *Veřejný rejstřík a sbírka listin*. [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti. [cit. 2017-12-12]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=506409&typ=UPLNY>

MZV. 2017. *Chorvatko* [online]. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2017. [cit. 2017-11-12]. Dostupné z: https://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/evropa/chorvatsko/index.html

NOVACKÁ, Ludmila. 2011. *Cestovní ruch a Evropská unie*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského. ISBN 978-80-7452-016-7.

PALATKOVÁ, Monika a Jitka ZICHOVÁ. 2011. *Ekonomika turismu: turimu České republiky. 2. aktualiz. vyd.* Praha: GRADA Publishing. ISBN: 978-80-247-3748-5.

PALATKOVÁ, Monika. 2013. *Management cestovních kanceláří a agentur*. Praha: GRADA Publishing. ISBN: 978-80-247-3751-5.

PERENČEVIĆ Milan, RYCHLÍK, Jan. 2007. *Dějiny Chorvatska*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny. ISBN 978-80-7106-885-3.

TRADING ECONOMICS, 2017. *Croatia, Economic Indicators*. [online.] New York, USA. [cit. 2017-12-13]. Dostupné z: <https://tradingeconomics.com/croatia/indicators>

TTG CZECH, 2017. *Chorvatsko hlásí rekordní sezonu 2016*. [online]. 14.2.2017 Praha: TTG CZECH, The Buiness of selling travel. [cit. 2017-12-7]. Dostupné z: <http://www.ttg.cz/chorvatsko-hlasi-rekordni-sezonu-2016/>

UNWTO. 2016. *Croatia: Country-specific: Bacis indicators (Compendium) 2012–2016*. [online]. Madrid, Spain: World Toursim Organization, 2016. [cit. 2017-12-7]. Dostupné z: <https://www.e-unwto.org/doi/pdf/10.5555/unwtotfb0191010020122016201709>

ZLÝ, Bohumír. 2004. *Integrační procesy ve světové ekonomice*. Ostrava: VŠB – Technická univerzita. ISBN 80-248-0592-8.